

FLERÅRSPLAN FÖR ÅR

2025–2027

FALKÖPINGS KOMMUN

FALKÖPING
KOMMUNEN

Kommunfullmäktige § 171 Flerårsplan för år 2025–2027 och budget för år 2025 (diarienummer 2024-00674)

Kommunfullmäktiges beslut

- 1 Kommunfullmäktige beslutar om koalitionen i den tillfälliga budgetberedningens förslag till Flerårsplan för år 2025–2027, innehållande övergripande verksamhetsmål, finansiella mål kopplat till god ekonomisk hushållning, planeringsförutsättningar samt ekonomiska ramar gällande drift och investering som gäller för perioden år 2025–2027 med budget för år 2025.
- 2 Kommunfullmäktige beslutar att skattesatsen på 21,95 kronor per 100 kronor ska vara oförändrad för år 2025.
- 3 Kommunfullmäktige delegerar till kommunstyrelsen att följa upp 2025 års löneöversyn och vid behov utfördela avsatta budgetmedel från centrala poster till nämnderna för personalkostnadsökningar.
- 4 Kommunfullmäktige delegerar till kommunstyrelsen att besluta om användning och fördelning av interna poster, kommunstyrelsen ej fördelade medel; oförutsedda driftkostnader, ej utfördelad internjustering till nämnd och strategiska utvecklingsmedel.
- 5 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att ta fram verksamhetsplan för år 2025–2027 med verksamhetsmål och verksamhetsbudget utifrån fastställd budgetram.
- 6 Kommunfullmäktige beslutar att kommunens lån får högst uppgå till 1 700,0 miljoner kronor vid utgången av perioden år 2025–2027.
- 7 Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under år 2025 har rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder under år 2025 med totalt 200,0 miljoner kronor.
- 8 Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under år 2025 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning (350,0 miljoner kronor) under år 2025.
- 9 Kommunfullmäktige beslutar att de kommunala bolagens lån får högst uppgå till 715,0 miljoner kronor för Hyresbostäder i Falköping AB, 180,0 miljoner kronor för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg samt 5,0 miljoner kronor för Hotellfastigheter i Falköping AB för år 2024.
- 10 Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Falköpings Hyresbostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 715,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- 11 Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 180,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

- 12 Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Hotellfastigheter i Falköping AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 5,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- 13 Kommunfullmäktige beslutar att för år 2025 besluta om att borgensavgiften ska vara oförändrad och uppgå till 0,25 procent för Falköpings Hyresbostäder AB, till 0,25 procent för Hotellfastigheter i Falköpings AB samt till 0,25 procent för Fastighetsaktiebolaget Mösseberg.
- 14 Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram och redovisa en kommunöver gripande lägesbild kring arbetet med civil beredskap. I detta ska det även redovisas strukturer för och förslag på stärkt samverkan med externa aktörer så som myndigheter, näringsliv och civilförvarsorganisationer samt hur kommuninvånarnas delaktighet och informationstillgång kan stärkas. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 1 år 2025.
- 15 Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för att utveckla Falköpings kommuns brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete. Syftet är att utveckla arbetet med att öka den upplevda tryggheten och att de brottsförebyggande aktörernas arbete förstärks. Uppdraget innebär bland annat att tydligare samordna och koordinera befintliga insatser samt identifiera delar och insatser som ytterligare kan utvecklas. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 2 år 2025.
- 16 Kommunfullmäktige beslutar att ge överförmyndaren och kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjliga heterna kring inrättande av en funktion för god man/förvaltare i egen regi i Falköpings kommun. Syftet är att få en ökad tillgänglighet till god man/förvaltare samt att funktionen kan agera stöd till de kommunens godemän. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 2 år 2025.
- 17 Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en lokaleffektiviseringsplan. Syftet är att kommunens totala lokalutnyttjande ska renodlas, effektiviseras samt att nyttjandegraden ska öka. Uppdraget handlar dels om att se över befintligt fastighetsbestånd och externa förhyrningar, dels identifiera möjliga lokaleffektiviseringar samt ta fram relevanta nyckeltal som möjliggör för uppföljning. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2025.
- 18 Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en befolkningsflödesanalys. Syftet är att öka kännedomen om drivkrafterna bakom in- och utflyttning samt hur kommunens attraktionskraft kan öka. Uppdraget handlar om att göra en analys av de senaste årens befolkningsförändringar och ta fram en modell för systematiskt uppföljningsarbete av befolkningsflödet. Genom detta skapas underlag för stärkt kunskap kring hur attraktionskraften kan öka och vilka riktade insatser som möjliggör för en ökad inflyttning av fler invånare som genererar mer skatteintäkter till välfärden. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen i samband med delårsrapporterna från och med delårsrapport 2 för år 2025.
- 19 Kommunfullmäktige beslutar att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att i samband med revidering av styrdokument för föreningsbidrag införa en skrivning som säkerställer att Falköpings kommun följer Folkbildningsrådets linje om att bidrag inte ska ges till organisationer eller föreningar som inte ställer upp på grundläggande värden så som demokrati och jämställdhet mellan könen. Det är av principiell vikt att offentliga medel används på ett sätt som garanterar dessa värden. Uppdraget redovisas i samband med att de reviderade styrdokumenterna beslutas under år 2025.

PRODUKTION: KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
FALKÖPINGS KOMMUN 2024-11-06

Framsida Falköping från Mösseberg, Foto: Tuana

*Vy över Repslagargatan i Gamla Stan,
mer information om Gamla Stan och
vandringsleder hittar du på falkoping.se*

Innehållsförteckning

INLEDNING

Inledande text - Budget 2025	6
Kommunens uppdrag och organisation	8

VISION; MÅL OCH STYRNING

Vision, mål och styrning	9
Kommunens strategier	10
Kommunens övergripande mål	
- Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping	11
- Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping	12
- Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas	13
- Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning	14
Kommunens uppföljningsarbete	15

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	16
Befolkningsutveckling för år 2025–2027	18
Demografi- och resursfördelningsmodell för år 2025–2027	19
Skatteprognos för perioden år 2025–2027	20
Beräkningsunderlag för perioden år 2025–2027	21
Känslighetsanalys	23

EKONOMISKA UNDERLAG

Resultatbudget för år 2025–2027	25
Balansbudget för år 2025–2027	26
Finansieringsbudget för år 2025–2027	27
Driftsbudget för år 2025–2027	28
Nämndernas budgetramar för år 2025–2027	30
Investeringsbudget för år 2025–2029	34
Taxefinansierade investeringar i	35
VA-verksamheten för år 2025–2034	35
Större investeringsprojekt för år 2025–2034	36

ÖVRIG INFORMATION

Kommunkoncernen	38
Budgetberedningens uppdrag i flerårsplan för år 2025–2027	41

Inledande text - Budget för år 2025

Falköpings kommuns flerårsplan 2025–2027 har arbetats fram i en tid av förändringar och utmaningar, men även med en tydlig vilja om att skapa en långsiktig och hållbar utveckling för vår kommun. Under år 2024 har vi haft ett exceptionellt utmanande ekonomiskt år, främst på grund av inflation och högra pensionskostnader. Med detta i beaktande har för första gången framtagandet av flerårsplanen skett genom en gemensam tillfällig budgetberedning utsedd av kommunstyrelsen där alla partier har givits möjlighet att delta. Syftet med denna bredare samverkan har varit att öka delaktigheten i och transparensen kring kommunens ekonomiska planering, samt möjliggöra för att skapa samsyn kring de ekonomiska ramarna och investeringarna. Budgetberedningens arbete har präglats av goda dialoger och respektfulla samtal där målsättningen har varit att på ett välavvägt och ansvarsfullt sätt hantera de möjligheter och utmaningar som kommunen både har och fortsatt står inför.

De senaste åren har vi sett en befolkningsutveckling där utflyttning och färre födda barn skapar nya förutsättningar för vår kommun. Detta kräver att vi anpassar vår ekonomi och verksamhet samt prioriterar långsiktiga och hållbara lösningar. Trots dessa demografiska utmaningar är vår ambition att Falköping ska fortsätta vara en levande och attraktiv kommun för alla. Genom att stärka förutsättningarna för näringslivet, investera i utbildning och välfärd, och arbeta för att skapa fler attraktiva boendemiljöer, vill vi vända trenden och fortsätta bygga en kommun för framtiden.

Koalitionen i kommunstyrelsens tillfälliga budgetberedning lägger fram ett förslag till flerårsplan för 2025–2027 som bygger på en stabil grund från tidigare år, där ansvarstagande och nytänkande fortsatt går hand i hand. Vi ser med tillförsikt fram emot de kommande åren med en stark tilltro till att vi tillsammans kan skapa en starkare kommun där alla kan känna trygghet och framtidstro.

För koalitionen i kommunstyrelsens tillfälliga budgetberedning,

Adam Johansson (M)

Karola Svensson (C)

Göran Gynnemo (KD)

Erik Kyrkander (V)

Annika Carp (L)

Anders Blom (MP)

Vy över Falköpings stad
mer information om Det Goda Livet i Falköping
hittar du på falkoping.se

Kommunens uppdrag och organisation

Kommunens uppdrag

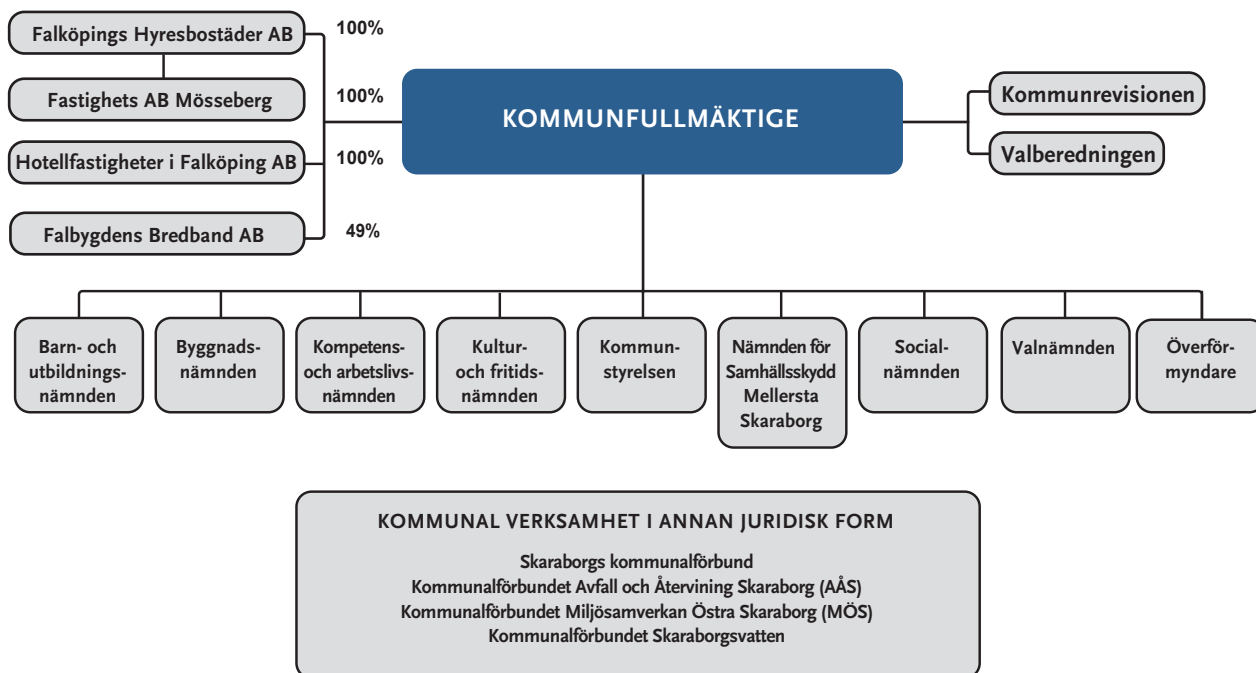
Falköpings kommun har ansvar för viktiga samhällsfunktioner som en del av den service som samhället ger till sina medborgare. Kommunens verksamheter styrs till stor del av kommunallagens bestämmelser där det framkommer att kommunen ansvarar för barnomsorg, utbildning, socialtjänst och äldreomsorg liksom ansvaret för planering av bostäder, hälsoskydd, miljöskydd och räddningstjänst.

Centralt i kommunallagen är att kommunen genom sitt självstyre får bestämma vad den ska arbeta med och i vilken omfattning, men allt måste ta sin utgångspunkt i att kommunen är till för medborgaren. Syftet är att omsätta och nå nationella krav, statliga och kommunala mål. Kommunen som huvudman fördelar olika ansvarområden tillsammans med budget ut till nämnderna.

Organisation

Förutom traditionell kommunal förvaltningsform bedrivs kommunal verksamhet även i annan juridisk form. Falköpings kommun äger 100 procent av Falköpings Hyresbostäder AB och Hotellfastigheter i Falköping AB. Dessutom äger kommunen 49 procent av Falbygdens Bredband AB, resterande 51 procent ägs av Local Connect i Falköping AB.

Vidare ingår Falköpings kommuns verksamhet avseende avfall och miljötillsyn inom kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg (AÅS) samt Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

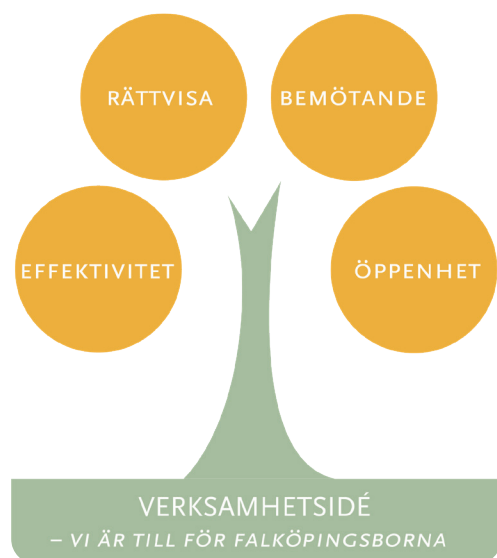

Vision, mål och styrning

Kommunens vision - Det Goda Livet

Det Goda Livet är kommunens vision om det hållbara samhället, ett samhälle i balans och harmoni, även för kommande generationer. Det Goda Livet bygger på allas lika värde och på samhällsaktiva invånare. Livskvalitetsfrågorna värnas för att öka välbefinnandet och trivseln för invånarna i Falköpings kommun.

Det finns tydliga kopplingar mellan delaktighet, inflytande och hälsa. När enskilda individer och grupper får möjlighet att påverka sin livskvalitet och utvecklingen av samhället i stort, uppstår en känsla av medskapande som bidrar till meningsfullhet. Meningsfullhet är avgörande för att skapa det goda livet för Falköpings kommuns invånare. Falköping tar ansvar för en gemensam framtid och en hållbar utveckling. Kommunen vill skapa det goda livet för kommunens invånare och för kommande generationer.

Viljan är att driva en förändringsprocess där kommunen går före i utvecklingen av ett hållbart samhälle, där naturens och de mänskliga resurserna används medvetet och balanserat. Ekologin sätter ramarna och villkoren med planetens absoluta gränser, ekosystem och naturens resurser. Ekonomin är ett medel för att skapa social hållbarhet. Det är själva målsättningen med det dynamiska och rättvisa samhället där de mänskliga behoven uppfylls. Kommunen ser ett tydligt samband mellan hållbara satsningar och den lokala utvecklingen. Falköping ska vara en bra kommun att besöka, bo och verka

i – nu och i framtiden. Kommunen som organisation är till för Falköpingsborna och strävar efter att alla ska behandlas rättvist och lika, att relationer kännetecknas av öppenhet, respekt och ett gott bemötande, att goda resultat uppnås genom effektivitet, tillit och samverkan.

Falköpings kommun har fyra mål i kommunens flerårsplan för att nå visionen. Uppföljning av målen sker tillsammans med mätetal som finns angivna för varje mål. Varje nämnd ska planera och beskriva bidragen till de kommunala målen med insatser och arbete som ska ge effekt för måluppfyllelsen. Mätetal relaterade till målen fungerar som objektiva mått på hur väl kommunen närmar sig uppsatta mål och förväntade effekter. Genom kontinuerlig uppföljning av mätetal och mål kan kommunen analysera hur aktiviteterna bidrar till kommunens måluppfyllelse och visionen Det goda livet.

Agenda 2030

Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling. Dessa syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna samt skapa trygga och fredliga samhällen. Genom att koppla de globala målen ikoner till kommunens övergripande mål stärks styrkedjan. Agendan ska tillsammans med kommunens övergripande mål, det lokala målet om fossilfrihet år 2030 samt kommunens klimatstrategi vara styrande för att kommunen långsiktigt ska kunna leverera välfärd till invånarna.

Arbetet med att utveckla kommunens arbete med hjälp av Agenda 2030 fortsätter. Flera av de utmaningar kommunen ställs inför är komplexa och agendan kan vara ett verktyg för att sortera, prioritera, hitta synergieffekter och följa upp resultatet av det arbete kommunen gör.

Politisk prioritering

I förarbeten till flerårsplan för år 2025–2027 har politiken identifierat följande fokusområden:

- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Livskraftig landsbygd
- Arbetsmarknad
- Klimat
- Trygghet

Kommunens strategier

Kommunens strategier är verktyg och tillvägagångssätt för att uppnå specifika mål och förbättra områden som en del i kommunens övergripande målarbete. Strategier kan omfatta områden som näringsliv, kultur, bostadsförsörjning eller trafik. Strategierna syftar till att samordna resurser, fatta beslut och genomföra åtgärder som främjar en positiv utveckling för kommunens arbete med de fyra övergripande målen och visionen Det goda livet.

Kommunens strategier gäller för alla nämnder och förvaltningen men tre av dem ska ha tydligt beskrivna och planerade aktiviteter, förväntade effekter samt hur uppföljning ska ske, i respektive nämnds verksamhetsplan. De tre strategierna är arbetsmarknadsstrategin, strategi för digitalisering samt klimatstrategin.

Klimatstrategi

Falköpings kommuns klimatstrategi gäller både internt för kommunorganisationen och externt för det geografiska området. De övergripande målen i klimatstrategin handlar om att bli en fossilfri och klimatneutral kommun till år 2030.

Fokusområden i klimatstrategin är:

- Hållbara transporter
- Klimatsmart och hälsosam mat
- Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster
- Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler
- Förstärkning av kolsänkor
- Lokal framställning av förnybar energi
- Hållbara finanser
- Utbildning och medskapande i klimatomställningen

Samtliga nämnder ska bidra till Falköpings kommuns klimatstrategi och klimatlöften på alla sätt som är relevanta utifrån verksamheternas roll och uppdrag. Helhetsperspektiv och samverkan mellan nämnder är i många fall en förutsättning för att nå önskad effekt. Arbetet med klimatstrategin bidrar som helhet till de klimatlöften kommunen har antagit och som ska genomföras fram till år 2026.

Strategi för digitalisering

Falköpings kommuns strategi för digitalisering har som övergripande mål att leda till ökad effektivitet och bättre arbetsmiljö. Digitalisering och tekniska lösningar ska ge goda förutsättningar att utveckla organisation, arbetsprocesser och aktiviteter. Teknik ska i större utsträckning sköta repetitiva och automatiserbara arbetsuppgifter vilket bidrar till att förbättra arbetsmiljön för kommunens medarbetare samt frigör resurser för sådant som människan gör bäst.

Fokusområden i strategin för digitalisering är:

- Anpassa kommunens processer till digitala arbetsätt
- Distansoberoende lösningar
- Systemintegration
- Automatisering och robotisering
- Sakernas internet
- Artificiell intelligens

Samtliga nämnder ska där det är möjligt och relevant samt leder till ökad effektivitet, bidra till kommunens digitalisering utifrån dessa områden och målsättningar.

Arbetsmarknadsstrategi

Falköpings kommuns arbetsmarknadsstrategi har som övergripande mål att få fler i egen försörjning genom aktiviteter och samverkan. Framgång inom arbetsmarknadspolitiken kräver samverkan och samarbete inom kommunen, mellan kommun och arbetsmarknad samt med externa aktörer och myndigheter. Näringslivets engagemang ska främjas och uppmuntras.

Fokusområden i arbetsmarknadsstrategin är:

- Fokus på självförsörjning och inkludering
- Aktivitetskrav för personer som uppstår ekonomiskt bistånd
- Kombinationer av utbildning- och arbetsmarknadsinsatser
- Samverkan med näringslivet och externa aktörer

Samtliga nämnder ska bidra till kommunens arbetsmarknadsstrategiska arbete genom planerade aktiviteter och beskrivna effekter utifrån strategins beskrivna områden och målsättningar.

Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

I Falköpings kommun skapas det goda livet tillsammans genom tron på att framtiden går att utveckla och förbättra.

En socialt hållbar kommun utgår från alla människors lika värde och mänskliga rättigheter. Verksamheterna i Falköpings kommun ska genom en bred samverkan utveckla ett hållbart och dynamiskt samhälle.

I arbetet med social hållbarhet ska kommunen prioritera förebyggande och tidiga insatser för att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. Kommunens verksamheter ska samarbeta med varandra och med externa parter för att skapa goda och trygga uppväxtvillkor för barn och unga, samt goda livsvillkor för kommuninvånarna genom hela livet.

Kommuninvånarnas inträde på arbetsmarknaden är avgörande för en hållbar arbetsmarknad och ett socialt hållbart samhälle. Kommunen ska verka för att skapa goda förutsättningar för en långsiktig och gynnsam verksamhet för utbildning och etablering på arbetsmarknaden. Kommunen ska skapa förutsättningar för en meningsfull sysselsättning och fritid för sina invånare.

Ledord i mål 1:

- Uppväxtvillkor
- Samverkan
- Delaktighet
- Trygghet

Kommunövergripande mätbarhet i mål 1	Mätetalet ska:
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor (procent)	Öka
Andel elever som uppnår gymnasieexamen inom fyra år (procent)	Öka
Antal inskrivna KAA-ungdomar per helår	Minska
Antal klienter i ekonomiskt bistånd (snitt/mån)	Minska
Antal barn i hushåll med behov av ekonomiskt bistånd (snitt/mån)	Minska
Andel höga betyg på frågan "Vad tycker du om möjligheterna som kommunens invånare har att delta aktivt i arbetet med utvecklingen av kommunen? T. ex. medborgardialoger, samråd"	Öka
Andel höga betyg på frågan "Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor när det är mörkt ute?"	Öka

Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Falköpings kommun ska vara en bra plats att bo, verka och leva på – en plats där invånare känner stolthet och trygghet.

För att stärka attraktiviteten är det avgörande att kommunen är en bra plats att bo, verka och leva på. Kommunen vill stärka sitt platsvarumärke för att vara attraktiv för invånare, näringsliv och civilsamhälle. Kommunens verksamheter ska samverka med varandra och med externa parter för att stärka positionen och öka attraktiviteten.

Kommunens verksamheter ska samverka för att uppfylla Falköpings kommuns åtaganden i den antagna klimatstrategin, med ett övergripande mål om att vara en fossilfri kommun år 2030.

Falköpings kommuns värden i form av naturskönt boende ska samspela med kommunal service, handel och kommunikationsmöjligheter. Naturvärden, den biologiska mångfalden och naturresurser skapar en livskraftig Falköpings kommun när de tas tillvara på och utvecklas.

Falköpings kommun ska stärka attraktiviteten genom fortsatta satsningar på infrastrukturen.

Kommunens verksamheter ska ha en god tillgänglighet med hög service och gott bemötande.

Ledord i mål 2:

- Kommunal service
- Livskraftig landsbygd
- Klimat
- Boendemiljö

Kommunövergripande mätbarhet i mål 2	Mätetalet ska:
Befolkningsmängd	Öka
Inflyttning till Falköpings kommun	Öka
Utflyttning från Falköpings kommun	Minska
Antal gästnätter i Falköpings kommun	Öka
Andel höga betyg på frågan "Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit?"	Öka
Andel höga betyg på frågan "Vid den senaste kontakten med tjänsteperson, hur blev du bemött?"	Öka
Andel höga betyg på frågan "Hur tycker du följande fungerar i din kommun? Tillgången till kommunal service utanför kommunens centralort"	Öka

Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Falköpings kommun – En drivande aktör.

Falköpings kommun ska vara och upplevas som en kreativ och drivande kommun som skapar goda förutsättningar för nya etableringar och utveckling för befintliga företag.

Kommunen ska vara en aktiv part i utvecklingsarbetet av näringsliv och arbetsmarknad genom ett gott bemötande och hög service. Kommunens verksamheter ska stärka och stimulera arbetsgivares möjligheter att ta ett socialt och hållbart ansvar i samhället.

Falköpings kommun ska verka för att fler ska komma i arbete och nå egen försörjning. För att möta efterfrågade och framtida kompetensbehov är det avgörande att kommunens verksamheter samarbetar tillsammans och med externa parter. Genom samarbete vill kommunen identifiera kompetensbehov och stimulera kompetensförsörjning för att stödja individen och det lokala näringslivets framgång och utveckling.

Ledord i mål 3:

- *Samarbete*
- *Kompetensförsörjning*

Kommunövergripande mätbarhet i mål 3	Mätetalet ska:
Ranking lokalt företagsklimat enligt Svenskt näringsliv mätning	Öka
Företagsklimat NKI enligt SKR mätning Insikt	Öka
Antal företagsetableringar i Falköpings kommun	Öka
Arbetslöshet Falköpings kommun (procent)	Minska

Kommunen verksamheter är till för kommuninvånaren, tillsammans ska verksamheterna bidra till visionen Det Goda Livet.

Kommunen ska vara en väl fungerande serviceorganisation med ansvar till Falköpings kommuns invånare. Kommunen ska samarbeta kring resurser för att efterleva de lagkrav, syften, uppdrag och behov som finns från samhälle, kommun och myndighet. En verksamhet som styrs av behov och syften skapar hög kvalitet genom att utföra rätt åtgärder på rätt sätt och uppnår de avsedda resultaten med tilldelade resurser.

En god kvalitet i kommunorganisationen börjar med nöjda medarbetare och goda arbetsmiljöer. Det skapar förutsättningar för en arbetsgivare och organisation som utvecklas och förnyas utefter de behov som finns. Det utgör grunden för verksamheternas möjligheter att arbeta för kommunens mål och att skapa förutsättningar för:

- ett socialt hållbart Falköping,
- ett attraktivare Falköping
- och ett näringsliv som utvecklas.

Kommunens verksamheter ska genomsyras av en tillitsbaserad kultur som balanserar behovet av uppföljning med förtroende för medarbetarens kompetens. Det tillitsbaserade klimatet börjar med dialoger och delaktighet mellan politiker, chefer och medarbetare. Tillsammans skapas en bra arbetsmiljö för medarbetarna och effektiva verksamheter med god kvalitet för kommuninvånarna.

Tillitsklimatet förutsätter att medarbetare, chef och politiker arbetar för verksamheternas bästa, mål och uppdrag

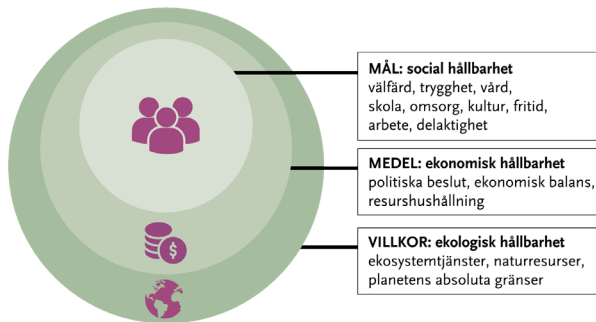
Ledord i mål 4:

- Attraktiv arbetsgivare
- Bra arbetsmiljö
- Uppföljning

Kommunövergripande mätbarhet i mål 4	Mätetalet ska:
Sjukfrånvaro	Minska
Nyttjad friskvård	Öka
Hållbart medarbetarengagemang HME	Öka

Kommunens uppföljningsarbete

Flerårsplanen syftar till att mål och ambitioner ska samspela med de resurser som kommunen råder över. Samtidigt syftar flerårsplanen till att få bättre framförhållning och beredskap för verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga.

Uppföljningsarbete

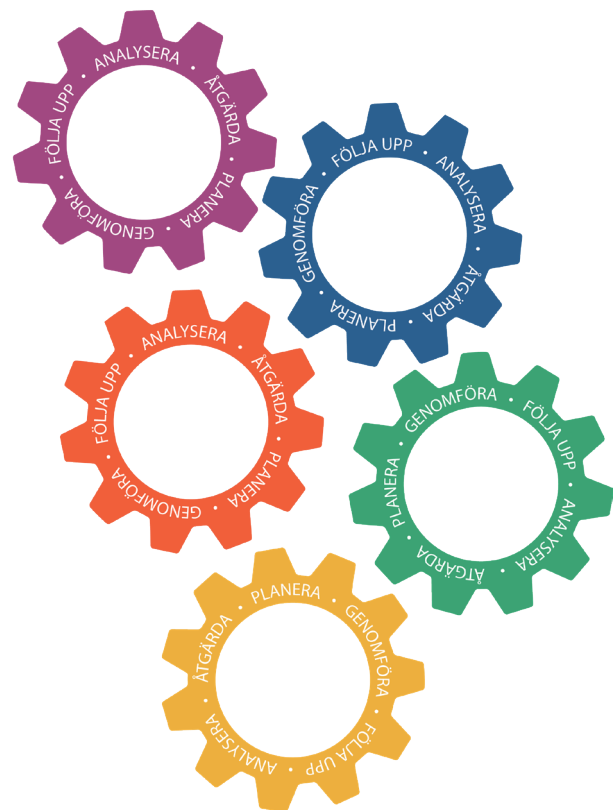
Kommunen ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet utifrån lagar, nationella och lokala politiska mål, kommunala styrdokument och ekonomisk tilldelning genom budget.

En framgångsfaktor är att skapa en fungerande styrkedja som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen från kommunfullmäktiges vision till verksamheterna, och tillbaka till kommunfullmäktige. Mer om kommunens styrkedja finns att läsa i styrdokumentet Policy för verksamhets- och ekonomistyrning och Riktlinjer för verksamhets- och ekonomistyrning.

Detta kräver ett systematiskt arbete med mål- och resultatstyrning genom uppföljning utifrån helhet och analys av resultat. Kommunen har initierat och påbörjat ett utvecklingsarbete för att få en gemensam struktur i uppföljningsprocessen. Arbetet är långsiktigt och ska bidra till en ökad samsyn och systematik samt skapa förutsättningar för en helhetsbild och ökad delaktighet i arbetet. Uppföljning av kommunens fyra övergripande mål görs som en samlad bedömning av måluppfyllelse och baseras bland annat på nämndernas analyser av måluppfyllelse, trender och utfall för indikatorer, uppföljning av strategier och andra styrdokument samt effekter av olika insatser. Syftet är att få en så övergripande och trovärdig bild som möjligt av hur kommunen klarar sitt uppdrag och vilken effekt olika kommunala satsningar har. Vid resultatredovisning presenteras bedömning av måluppfyllelse följt av identifierade utvecklingsområden.

Förutom att ta fram ekonomiska underlag och bryta ner de fyra övergripande målen till nämndsmål, ska nämnderna även presentera en verksamhets- och personalplanering samt ekonomiska förutsättningar. Dessa tre tabeller ska i verksamhetsplanen harmonisera för att uppnå en följsam verksamhet. Nämnderna ska sedan i kommande verksamhetsrapporter under år 2025 göra uppföljning och analys utifrån dessa tre tabeller tillsammans med en målanalys och ekonomiska rapporter. Eventuella avvikelser i verksamhets- och personalplanering eller ekonomiska förutsättningar bör även ge avvikelser på det ekonomiska resultatet eller nämndens mål.

Denna förändring syftar till att kvalitetssäkra nämndens uppföljning och analys, vilket ökar tilliten och förtroendet för styrkedjan samtidigt som nämnder och förvaltningar har tillgång till välgrundade underlag utifrån verksamhetens nuläge.

Mer information om kommunens budgetprocess och uppföljningsarbete finns att läsa i styrdokumentet Riktlinjer för verksamhets- och ekonomistyrning på falkoping.se

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Grunden i kommunal ekonomi är inte att få avkastning på skattebetalarnas pengar utan att bedriva den verksamhet som politiken beslutat om. God ekonomisk hushållning syftar till att styra ekonomi och verksamhet i både kortare och i längre tidsperiod. De finansiella målen ska fungera som en restriktion inom vilken verksamheternas mål och riktlinjer ska inrymmas. Ifall kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger kommunens intäkter innebär detta att skulden skjuts över på kommande generationer. I kommunallagen bestäms detta utifrån 11 kap 1 § "Kommuner och regioner ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som beskrivs genom andra juridiska personer". I Falköpings kommun återfinns detta i styrdokumentet "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv", och där återfinns även kommunens två finansiella mål. En översyn av dokumentet var planerad under senare delen av år 2024 där de finansiella målen kommer justeras till följd av förseningen av byggnationen av Platåskolan.

De båda finansiella målen för Falköpings kommun uppfylls i såväl resultat- som finansieringsbudgeten i flerårsplan för år 2025–2027.

Ekonomisk ställning

Falköpings kommun har, likt många andra svenska kommuner, haft flera år av höga resultatnivåer som förbättrat kommunens ekonomiska ställning. Sedan år 2017 har Falköpings kommun investerat närmare 1 850,0 miljoner kronor samtidigt som låneskulden endast ökat med knappa 560,0 miljoner kronor. Det vill säga en självfinansieringsgrad på cirka 69,0 procent eller 1 300,0 miljoner kronor. Under senare delen av 2023 behövde kommunen återigen börja låna kapital till investeringar.

Under de goda åren har även avsättningar till Resultatutjämningsreserven (RUR) gjorts, vilken per 2023-12-31 uppgår till 100,0 miljoner kronor. RUR kan användas som en krockudde för kommunen vid ett eventuellt negativt årsresultat, detta i form av att medel ur RUR:en kan återföras till kommunens

balanskravsresultat. Det är dock viktigt att poängtera att de avsatta medlen i RUR:en endast kan användas till att återställa balanskravsresultatet, och kan alltså inte användas i kommunens löpande drift.

Kommunens resultat för år 2023 stannade på 43,0 miljoner kronor vilket var 2,0 miljoner kronor lägre än det finansiella målet, dock var årets resultat 17,5 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet för året. Utfallet för år 2023 på centrala poster kopplat till arbetskraft- och pensionskostnader samt nämndernas utfall redovisade ett underskott på 48,1 miljoner kronor samtidigt som skatteintäkter och generella statsbidrag redovisade ett överskott på 45,4 miljoner kronor.

I delårsrapporten per augusti 2024 prognostiserar Falköpings kommun ett underskott om 25,0 miljoner kronor för år 2024, utfallet per augusti är ett underskott om 7,0 miljoner efter förändring av semesterlöneskulden. Underskottet kan främst kopplas till ökade pensionskostnader och beräknas till 70,0 miljoner kronor jämfört med tidigare år. Även skatteintäkterna och de generella statsbidragen prognostisera vara 31,2 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket direkt kan kopplas till befolkningsminskningen under år 2023. Vid ett eventuellt negativt resultat för året ska det negativa resultatet regleras och det egna kapitalet återställas inom tre år. Falköpings kommun har dock under tidigare år reserverat 100,0 miljoner kronor i resultatutjämningsreserv vilken skulle disponeras under år 2024 så att balanskravsresultatet inte skulle bli negativt och ett underskott inte skulle återsättas under kommande tre år.

Finansiell analys av Falköpings kommun

Kommunforskning i Västsverige presenterar varje år en jämförelserapport för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län, som ett komplement till den traditionella finansiella analysen som sker i årsredovisningen. Rapporten visar vart kommunerna befinner sig finansiellt och hur de har utvecklats i förhållande till varandra under perioden år 2021–2023 utifrån åtta nyckeltal som summeras i ett spindel-diagram på nästa sida.

Falköpings kommuns genomsnittliga resultat för de tre åren når upp till det generella kravet för god ekonomisk hushållning. De höga resultaten under år 2021 och år 2022 samt något lägre investeringstakt innebar en hög skattefinansieringsgrad av investeringar, vilket innebar att kommunens låneram inte ökade i samma utsträckning som beräknats i tidigare flerårsplaner. När resultatet för år 2023 sjönk tillbaka till mer normala nivåer, samtidigt som investeringstakten åter tog fart minskade skattefinansieringsgraden och fler investeringar behövde finansieras via ökad låneram för kommunen.

Det prognostiserade negativa resultatet för år 2024, gör att den skattefinansierade delen av investeringsvolymen drastiskt minskar. För att komma till rätta med detta är det viktigt att kommunen arbetar för att återställa ekonomin till positivt resultat för att kunna genomföra den investeringsplan som finns för år 2025–2034. Delar utmaningen kring det prognostiserade underskottet för år 2024 kan härledas till de kortsiktigt ökade pensionskostnaderna till följd av inflationssäkringen medförde, vilka faller tillbaka under år 2025. Däremot minskas kommunen intäkter till följd av minskad befolkning, det är därför viktigt att alla förvaltningar arbetar för att anpassa verksamheten utifrån nuvarande befolkningsnivå.

Kommunens finansiella profil har försämrats något under den studerad perioden, främst kopplat till det lägre resultatnivån för år 2023. Detta innebär att vid utgången av år 2023 hade Falköpings kommun ett något svagare utgångsläge än snittet i länet, än vad kommunen hade under år 2021.

Översyn av det kommunala utjämningsystemet

Under september 2024 presenterades den översyn av utjämningsystemet som genomförts av Utjämningskommittén 2022. Kommitténs betänkande har fått namnet Nätt och jämnt och haft i uppdrag att göra en bred översyn av det statliga systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar och åtgärder för att motverka höga och ökade skattesatser i kommunerna.

Utredning med förslag befinner sig just nu ute på remiss och nytt utjämningsystem beräknas finnas på plats till den 1 januari 2026. För Falköpings kommun, om besluten tas enligt utredningen, skulle detta innebära att flera riktade statsbidrag skulle övergå i de generella statsbidragen men även att kommunens kostnadsutjämning kopplat till gleshetsfaktorn ökar med 1 440 kronor per person och år, även inkomstutjämning skulle öka med runt 600 kronor per person och år.

Ovanstående förändring kopplat till översynen ingår inte i kommunens skatteprognos för år 2025–2027.

Befolkningsutveckling för år 2025-2027

Falköpings kommuns befolkning hade vid årsslutet 2023 en befolkning på 32 991 personer vilket är en minskning med 261 personer under året. Sett över tid har kommunen haft en minskande befolkning sedan juni 2022. Minskningen av befolkningen kan både kopplas till negativt födelseöverskott, alltså fler som avlider än föds, samt ett flyttningsunderskott, fler som flyttar från kommunen än som flyttar in till kommunen. I budgetförutsättningarna beräknades kommunens befolkningen för år 2024 till 33 050 personer vilket var en minskning med 250 personer. Under våren och hösten har kommunen fortsatt att minska i befolkning och var per juli 32 798 personer, vilket motsvarar en ytterligare minskning om 250 personer från budgetförutsättningarna.

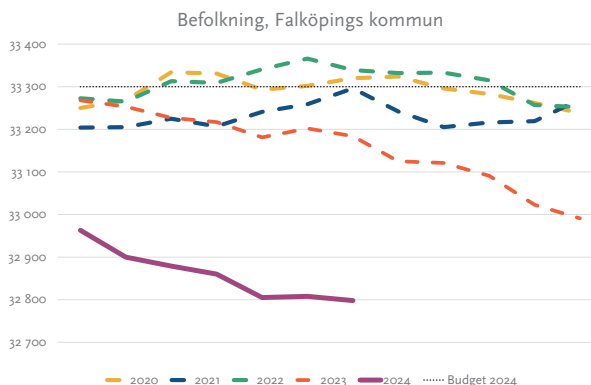
Statistiska centralbyrån presenterade inför sommaren 2024 en ny befolkningsframskrivning för Sverige och kommunerna. För Falköpings kommun innebar denna en omsvängning från en befolkningsprognos som visade en befolkningstillväxt om cirka 50 personer per år till en minskad befolkning med 80 personer per år för att tillslut landa på befolkning kring 32 300 personer.

Påverkan på ekonomin

Varje ny invånare innebär cirka 50 000 kronor till 70 000 kronor i ökade inkomster för kommunen, i form av skatter eller statsbidrag, beroende på ålder

och inkomst. Varje ny invånare i åldersspannet 1–18 år och över 80 år ger även ett tillskott i kostnadsutjämnningen samtidigt som personer mellan 19 och 79 år ger en minskad kostnadsutjämnning.

Samtidigt som en ny kommuninvånare innebär ökade intäkter kan den även bidra till ökade eller sjunkande kostnader för kommunen beroende på om behovet kan tillgodoses i nuvarande verksamhetsnivå. Ett exempel på detta är en barnfamilj som flyttar till en tätort där det finns utrymme för fler barn i nuvarande förskole- och grundskoleverksamhet. Då bör kommunens kostnader inte öka utan istället kan kostnaden per barn eller elev för berörd verksamhet minska.

DEMOGRAFI	UTFALL 31 DECEMBER				BUDGET 2025			BEFOLKNINGSUTVECKLING	
	2020	2021	2022	2023	BUDGET 2024	BUDGET 2025	Förändring	PLAN 2026	PLAN 2027
Ålder vid årets slut									
0 år	374	332	332	335	330	330	0	330	330
1 - 5 år	2 067	2 047	1 959	1 872	1 896	1 867	-29	1 797	1 767
6 - 15 år	4 127	4 165	4 117	4 034	4 200	4 023	-177	3 953	3 883
16 - 18 år	1 245	1 239	1 243	1 268	1 275	1 277	2	1 277	1 277
19 - 24 år	2 116	2 111	2 193	2 171	2 225	2 163	-62	2 163	2 163
25 - 64 år	15 947	15 941	15 894	15 762	15 801	15 581	-220	15 721	15 821
65-79 år	5 180	5 245	5 263	5 262	5 211	5 225	14	5 225	5 225
80 - 89 år	1 788	1 781	1 826	1 874	1 928	1 895	-33	1 895	1 895
90 - år	394	409	425	413	434	439	5	439	439
SUMMA BEFOLKNING	33 238	33 270	33 252	32 991	33 300	32 800	-500	32 800	32 800
Förändring	-8	32	-18	-261				0	0

Demografi- och resursfördelningsmodell för år 2025-2027

Falköpings kommuns demografi- och resursfördelningsmodell ligger till grund för övergripande justering av budgetramar utifrån volymförändringar inom olika åldersklasser. Detta påverkar i dagsläget barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens budgetramar.

Resursfördelningen mellan åren baseras på förväntad befolkningsökning från Statistiska centralbyråns (SCB) databas för framtagande av befolkningsutveckling inom respektive åldersklass och geografiskt område.

Detta innebär att nedanstående siffror i tabellen är teoretiskt beräknade, men ger ändå en fingervisning över hur demografin kommer att fördelas i kommunen under kommande år baserat på kommunens befolkningstillväxt. Modellen tar egentligen inte hänsyn till åldersnivåer för in- eller utflyttade medborgare till kommunen. Det är därför viktigt att detta stäms av emot verkligt utfall inför varje ny budgetprocess.

Resursfördelning till år 2025-2027

I och med befolkningsminskningen som påbörjades under år 2023 har antalet medborgare i kommunen minskat med över 500 personer, merparten av dessa är i skolålder och kommer därför påverka barn- och utbildningsnämndens budgetram framåt. I och med

att antalet barn per åldersklass minskat från 400 barn till omkring 320 barn gör att antalet barn i förskoleålder minskat med över 200 barn under en fem års period.

Även antalet barn i grundskoleålder minskar jämfört med tidigare år men minskningen beror främst på antalet utflyttade personer, från år 2026 kommer antalet barn som börjar förskoleklass vara cirka 70 barn färre än de som går ur grundskolan.

Resursfördelningen får även stora konsekvenser kopplat till tidigare befolkningsframskrivning med tillväxt för kommunen, då modellen justerar budgetmedel utifrån beräknad befolkning för kommande år. En avräkning mot verklig befolkning vid årsskiftet görs alltid inför kommande års budgetförutsättningar.

Totalt erhåller socialnämnden en minskning av budgetram om 2,3 miljoner kronor för år 2025 och barn- och utbildningsnämnden en minskning om ram om 24,2 miljoner kronor.

RESURSFÖRDELNING												
(mnkr)	ÅR 2024			ÅR 2025			ÅR 2026			ÅR 2027		
Ålder vid årets slut	Budget	Utfall 31 dec 2023	Avvik.	Plan 2025	Just. volym	Komp. volym	Plan 2026	Just. volym	Komp. volym	Plan 2027	Just. volym	Komp. volym
0 år	330	335	5	330	0		330	0		330	0	
1 - 5 år	1 896	1 872	-24	1 867	-29	3,5	1 797	-70	8,4	1 767	-30	3,7
6 - 15 år	4 200	4 034	-166	4 023	-177	21,1	3 953	-70	7,3	3 883	-70	7,4
16 - 18 år	1 275	1 268	-7	1 277	2	-0,3	1 277	0	0,0	1 277	0	0,0
19 - 24 år	2 225	2 171	-54	2 163	-62		2 163	0		2 163	0	
25 - 64 år	15 801	15 762	-39	15 581	-220		15 721	140		15 821	100	
65-79 år	5 211	5 262	51	5 225	14	-2,2	5 225	0	0,0	5 225	0	0,0
80 - 89 år	1 928	1 874	-54	1 895	-33	5,3	1 895	0	0,0	1 895	0	0,0
90- år	434	413	-21	439	5	-0,8	439	0	0,0	439	0	0,0
SUMMA BEFOLKNING	33 300	32 991	-309	32 800	-500	26,5	32 800	0	15,7	32 800	0	11,1
Förändring				-500			0			0		

Skatteprognos för perioden år 2025-2027

Falköpings kommuns beräkning av skatteintäkter och generella statsbidrag i flerårsplan baseras enligt senaste års praxis på SKR:s skatteunderlagsprognos från augusti året innan budgetåret. Den senaste skatteprognosen från SKR presenterades den 22 augusti, vilken gav något högre utfall än den skatteprognos som återfinns i budgetförutsättningarna för år 2025-2027 om befolkningen vore oförändrad. På grund av justering av kommunens befolkning för år 2025 minskas både skatteintäkterna och de generella statsbidragen för kommande år vilket motsvarar minskade intäkter om 58,5 miljoner kronor för år 2025.

Fastighetsavgiften för Falköpings kommun ger för år 2025 nästan 10,0 miljoner kronor mer än under år 2023. Detta beror främst på höjda taxeringsvärden på fastigheter kopplat till en snabbt ökad bostadsmarknad i samband med pandemin. Då huspriser i Falköpings kommun är relativt låga i förhållande till riket gör detta att förändringen av fastigheternas taxeringsvärde understiger de maxtak som finns kopplat till fastighetsavgiften på knappt 1,3 miljoner kronor.

SKATTER & GENERELLA STATSB. (mnkr)	ÅR 2024			ÅR 2025		ÅR 2026		ÅR 2027	
	Budget 2024	Prel. utfall 2024	Avvikelse	Plan 2025	Förändring	Plan 2026	Förändring	Plan 2027	Förändring
Skatteintäkter	1 706,9	1 694,5	-12,3	1 780,2	73,3	1 852,9	72,7	1 930,6	77,7
SUMMA SKATTEINTÄKTER	1 706,9	1 694,5	-12,3	1 780,2	85,7	1 852,9	72,7	1 930,6	77,7
Inkomstutjämningsbidrag	524,2	500,4	-23,8	500,9	0,5	513,6	12,7	527,7	14,1
Kostnadsutjämnning	120,0	117,7	-2,3	108,3	-9,4	108,5	0,2	108,7	0,2
Regleringsbidrag	74,0	101,0	27,0	76,8	-24,2	67,0	-9,9	54,8	-12,1
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämnning	17,1	18,4	1,3	19,8	1,4	19,9	0,0	19,9	0,0
Fastighetsavgift	76,1	85,3	9,2	87,4	2,1	87,4	0,0	87,4	0,0
SUMMA GENERELLA STATSB.	811,5	822,8	11,4	793,3	-29,5	796,3	3,0	798,5	2,2
Avräkning	0,0	3,1	3,1	0,0	-3,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Nya generella statsbidrag	22,00	0	-22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA SKATTER & GENERELLA STATSB.	2 540,3	2 520,5	-19,8	2 573,5	53,0	2 649,2	75,8	2 729,1	79,8
Flerårsplan för år 2024-2026	2 540,3			2 632,0	-58,5	2 732,6	-83,4		

Beräkningsunderlag för perioden år 2025-2027

BERÄKNINGSUNDERLAG	FP ÅR 2024	ÅR 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	ÅR 2027
Finansiellt mål 1 (mnkr)	45,0	45,0	45,0	45,0	45,0
Finansiellt mål 2 (mnkr)	1 700,0	1 700,0	1 700,0	1 700,0	1 700,0
Skattestats (kr)	21,95	21,95	21,95	21,95	21,95
Invånarantal	33 300	32 991	32 800	32 800	32 800
Prisindex kommunal verksamhet	3,7%	4,5%	0,6%	2,3%	3,3%
Arbetskraftskostnader	4,4%	5,2%	-0,2%	2,2%	3,3%
Övrig förbrukning	2,3%	2,9%	2,5%	2,5%	2,5%
Personalomkostnadspålägg (PO-avgift)	45,6%	47,18%	41,4%	41,4%	41,4%
Internränta	2,5 %	2,85 %	3,25 %	3,0 %	3,0 %

Finansiellt mål

Falköpings kommuns finansiella mål utgår ifrån kommunallagen om god ekonomisk hushållning, samt ifrån kommunfullmäktiges styrdokument "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv".

Nedan följer gällande finansiella mål och kommentar på dessa.

Finansiellt mål 1

- Resultatet ska över tid uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Över tid avser en tio-årsperiod. För perioden år 2023–2025 skall dock resultatet årligen uppgå till minst 45,0 miljoner kronor.

Kommunens genomsnittliga resultat över tio år uppgår till 66,0 miljoner kronor per år, detta inklusive 2024 års negativa prognostiserade resultat från delårsrapport per augusti 2024. Det budgeterade resultat för år 2025 och år 2026 uppgår till 48,0 miljoner kronor och för år 2027 är det budgeterade resultatet 60,0 miljoner kronor

Utifrån ovanstående text och resultat anses det första finansiella målet vara uppfyllt i flerårsplan för år 2025–2027.

Finansiellt mål 2

- Kommunens lån får högst uppgå till 1 700,0 miljoner kronor vid utgången av perioden år 2023–2025. Från år 2024 får kommunens investeringar årligen högst uppgå till summan av avskrivningar och resultat, dvs låneskulden skall inte öka.

Bakgrunden till det andra finansiella målet utgår ifrån hur Falköpings kommun ska finansiera investeringar efter det att byggnation av Platåskolan är klar. Då detaljplanen kring Platåskolan överklagats vid flertal tillfällen har tidsperioden förskjutits och start för byggnation är tidigast år 2026.

Kommunens budgeterade lånenivå utifrån planerade investeringar kommer understiga lånetaket om 1 700,0 miljoner kronor, däremot kommer de samlade investeringarna överstiga summan av avskrivningar och resultat, vilket betyder att låneskulden kommer att öka fram till år 2027.

Utifrån ovanstående förutsättningar antas det andra finansiella målet vara uppfyllt i denna flerårsplan för år 2025–2027.

Skattesats

Falköpings kommuns skattesats för den kommande treårsperioden lämnas oförändrad till 21,95 kronor per 100 kronor.

Invånarantal

Invånarantalet i Falköpings kommun beräknas till 32 800 för år 2024, vilket blir underlag för 2025 års skatter och generella statsbidrag. På grund av osäker befolkningsprognos lämnas invånarantalet oförändrat under år 2026 och år 2027, detta kommer troligen förändrats i kommande budgetförutsättningar.

Generell justering av kostnader

För att nämndernas ramar inte ska urholkas av kostnadsökningar får varje nämnd en justering av sina kostnader baserat på SKRs beräknade prisökningsindex för kommunal verksamhet (PKV). Detta index är avsett att användas av kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadsutveckling i arbetskraft och priser. PKV tas fram genom att priserna för arbetskraft, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt index.

I budgetförutsättningarna för år 2025–2027 används PKV som redovisades i SKRs planeringsförutsättningar för åren 2024–2027 (cirkulär 24:16) och det är även detta index som kommer ligga till grund för denna flerårsplan.

Enligt praxis får även alla nämnder full kompensation utifrån genomförd löneöversyn i kommunen. Detta gäller fastanställda, timanställda samt ersättning för personalkostnadsökningar för köpt verksamhet. Nämnderna ska även i möjligaste mån ges täckning för driftskostnader till följd av aktivering av ett investeringsprojekt.

Interna kostnader och intäkter

Interna kostnader och intäkter ska vara avstämda mellan nämnderna inför varje verksamhetsplan. Både interna intäkter och kostnader är uppräknade med PKV. Den interna justeringen av intäkter och kostnader har ingen påverkan på kommunens resultat utan fungerar för att visa verklig kostnad för verksamheten.

Personalkostnadspålägg

I personalomkostnadspålägget (PO) ingår dels de arbetsgivaravgifter som bestäms av riksdagen (lagstadgade sociala avgifter) och dels de avgifter som bestäms i kollektivavtal mellan SKR och fackförningarna inom offentlig sektor (till försäkringar och avtalspensioner).

I flerårsplan för år 2024–2026 beräknades PO-pålägget till 45,6 procent för år 2024. Redan innan år 2024 kom SKR med nya rekommendationer för PO-pålägget till 47,18 procent kopplat till den fortsatta höga inflationen, vilken påverkade inkomstbasbeloppet som ligger till grund för beräkning av kommande pensioner. Falköping kommun beslutade tidigt att kompensera ut budgetram motsvarande förändringen av PO-pålägget från 45,6 procent till 47,18 procent, vilket motsvarade ökade personalkostnader om cirka 22,0 miljoner kronor. Under år 2024 föll inflationen tillbaka och PO-pålägget beräknas för kommande år till 41,4 procent, vilket är en kraftig sänkning och en kostnadsminskning för pensionerna om cirka 70,0 miljoner kronor för Falköping kommun.

Under hela denna period med kraftiga svängningar av PO-pålägget har kommunens utgångsläge varit att kompensera nämnderna med ökad budgetram, så att förändringen i nämnden för PO-pålägget är kostnadsneutralt. Detta innebär även att nu när PO-pålägget sjunker kommer motsvarande budgetram plockas bort från nämnderna tillbaka till finanserna och kommunens resultat, likt vid ökning av PO-pålägget är denna sänkning kostnadsneutral för nämnderna. Under respektive nämnds presentation av kommande års budgetram återfinns även den påverkan som förändrat PO-pålägg har på respektive nämnd.

Internränta

Internräntan i Falköpings kommun används främst till att spegla kapitalkostnad för kommunens tillgångar (fastigheter, vägar m.m) för respektive år. Falköpings kommun har en genomsnittlig kapitalbindningstid på tre år som bestäms utifrån styrdokumentet "Policy för finansverksamheten".

Beräkning av Falköpings kommuns internränta utgår ifrån SKR:s rekommendationer kring internräntan för kommande år, vilken presenterades i februari 2024 och uppgick till 2,5 procent. Utifrån SKR:s internränta gör ekonomiavdelningen en jämförelse med Falköpings kommuns verkliga räntekostnader. I budgetförutsättningarna för år 2025–2027 beräknades internräntan för år 2025 till 3,25 procent vilket är 0,75 procent mer än SKR:s rekommendation, kopplat till kommunens ökade behov av nyupplåning under år 2024 för att finansiera investeringar, då ett negativt resultat prognostiseras för år 2024. Då Riksbanken under år 2024 kraftigt börjat sänka styrräntan kan detta påverka kommande års internränta.

En justering av kommunens internränta påverkar den totala kapitalkostnaden, vilket innebär att kapitalkostnaden för gamla investeringar också ökar och inte bara nya. Exempelvis kommer internhyran, som verksamheterna betalar för nyttjande av kommunens fastigheter, att höjas på grund av ökade kapitalkostnader. Detta handlar främst om att ge en rättvisande bild av verksamhetens kostnader medan verklig räntekostnad betalas via finansens driftsram där även internintäkten för kapitalkostnad kommer in.

Känslighetsanalys

I planeringsförutsättningarna finns de underlag som ligger till grund för beräkning av de ekonomiska underlagen. Då Falköpings kommun omsätter över 3,0 miljarder kronor per år kan en liten förändring få stora konsekvenser för kommunens ekonomi. I nedanstående bild finns en känslighetsanalys utifrån hur ekonomin kan påverkas vid förändrade förutsättningar.

En del i känslighetsanalysen, som har stor påverkan på kommunens ekonomi, är riksbankens återkommande räntehöjningar för att få bukt med den höga inflationen i Sverige. På bara tre år har kommunens räntekostnader stigit kraftigt till följd av räntehöjningen vilket även kan påverka kommande investeringars driftskostnader. Fler exempel finns i texten nedan.

Känslighetsanalys

- 1 procents sämre eller bättre skatteunderlagsutveckling i riket ger kommunen cirka 22,0 mnkr i lägre eller högre skatteintäkter.
- 1 procents löneökning för alla anställda ger cirka 18,0 mnkr i ökade personalkostnader.
- 100 invånare mer eller mindre påverkar skatteintäkterna med cirka 6,0 mnkr.
- 25 öre i utdebitering, högre eller lägre, ger cirka 18,0 mnkr i ökade eller minskade skatteintäkter.
- En investering på 100,0 mnkr medför årliga kostnader på i genomsnitt 8,0 miljoner kronor per år (8 procent)
- 1 procents höjning av den rörliga årliga låneräntan ökar kommunens lånekostnad med 12,0 mnkr per år, vid 2024 års nivå på låneskuld, 1 200,0 mnkr.
- Ett lån på 100,0 mnkr kostar idag ca 3,0 mnkr i årlig räntekostnad.
- Av en generell statlig satsning på kommunerna får Falköpings kommun cirka 0,33 procent. Detta innebär att en statlig välfärdssatsning på 1 000,0 mnkr ger Falköpings kommun 33,0 mnkr i ökade intäkter.

Vy över Betongparken vid Garvis Carlssons väg,
mer information om sporthallar, gymnastiksalar
och idrottsanläggningar hittar du på falkoping.se

Resultatbudget för år 2025–2027

RESULTATBUDGET (mnkr)	KOMMUNEN				
	BUDGET (FP) 2024	Prognos 2024	Budget 2025	PLAN 2026	PLAN 2027
Verksamhetens intäkter	618,0	718,6	722,9	726,6	736,3
Verksamhetens kostnader	-2 939,1	-3 063,8	-3 038,9	-3 109,3	-3 180,8
Avskrivningar	-170,0	-170,0	-174,0	-178,0	-182,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 491,1	-2 515,2	-2 490,0	-2 560,7	-2 626,5
Skatteintäkter	1 728,9	1 679,7	1 780,2	1 852,9	1 930,6
Generella statsbidrag och utjämning	811,5	822,8	793,3	796,3	798,5
Verksamhetens resultat	49,3	-12,7	83,5	88,5	102,5
Finansiella intäkter	6,5	21,7	6,5	6,5	6,5
Finansiella kostnader	-36,0	-38,0	-42,0	-47,0	-49,0
Resultat efter finansiella poster	19,8	-29,0	48,0	48,0	60,0
Extraordinära poster	-	-	-	-	-
BUDGETERAT RESULTAT	19,8	-29,0	48,0	48,0	60,0

Resultatbudgeten visar det finansiella resultatet under ett verksamhetsår och förklarar även hur resultatet har uppkommit. Beräkningen av verksamhetens nettokostnader grundar sig i nämndernas budgetunderlag med en justering för interna intäkter och kostnader, samt beräknade avskrivningar för kommunens befintliga och planerade investeringar.

Kommunens intäkter består i huvudsak av skatteintäkter och generella statliga bidrag. I verksamheternas nettokostnader återfinns de riktade statsbidrag som går direkt till verksamheten för exempelvis skola och omsorg. Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna får vi fram förändringen av kommunens egna kapital, eller i mer vardagligt språk "årets resultat". Detta resultat framkommer även i kommunens balansbudget genom att jämföra kommunens egna kapital i två på varandra följande verksamhetsår. Årets resultat, eller förändringen av det egna kapitalet, är förbindelsen mellan resultat- och balansbudgeten.

Personalkostnaderna kommer inte öka i samma takt som tidigare år då inflationens påverkan av pensionskostnaderna försvinner under år 2025, totalt minskar detta personalkostnaderna med cirka 70,0 miljoner kronor.

De finansiella kostnaderna beräknas för kommunen beräknas fortsätta öka, dock inte i samma takt som i tidigare flerårsplan, då Riksbanken sänkt styrräntan upprepade gånger under år 2024. Totalt beräknas kommunens finansiella kostnader öka med cirka 11,0 miljoner kronor under hela flerårsplansperioden. Detta beror främst på den nyupplåning som kommer behövas för att finansiera kommunens investeringsplan för år 2025–2027.

I de finansiella posterna är inte eventuella värdejusteringar på kommunens finansiella omsättningstillgångar medräknade. Dessa styrs utifrån portföljernas marknadsvärde vid respektive avstämningsperiod.

Kommunens resultat sett över en tioårsperiod ligger fortfarande på ett snitt på 2,0 procent av skatter och generella statsbidrag per år. Det budgeterade resultatet för år 2025 på 48,0 miljoner kronor är i nivå med det första finansiella målet.

Balansbudget för år 2025–2027

BALANSBUDGET (mnkr)	KOMMUNEN			
	BUDGET (FP) 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027
TILLGÅNGAR				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	3 183,8	3 289,0	3 440,0	3 625,0
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	3 077,8	3 180,0	3 337,0	3 528,0
- Maskiner och inventarier	106,0	109,0	103,0	97,0
- Övriga materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	50,0	50,0	50,0	50,0
Summa Anläggningstillgångar	3 233,8	3 339,0	3 490,0	3 675,0
Bidrag till infrastruktur	13,7	6,0	0,0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0
Fordringar	200,0	230,0	230,0	230,0
Kortfristiga placeringar	100,0	120,0	120,0	120,0
Kassa och bank	75,0	75,0	75,0	75,0
Summa Omsättningstillgångar	375,0	425,0	425,0	425,0
SUMMA TILLGÅNGAR	3 622,5	3 770,0	3 915,0	4 100,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Årets budgeterade resultat	-20,0	-48,0	-48,0	-60,0
Resultatutjämningsreserv	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Övrigt eget kapital	-1 377,5	-1 352,0	-1 400,0	-1 448,0
Summa Eget kapital	-1 497,5	-1 500,0	-1 548,0	-1 608,0
AVSÄTTNINGAR				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-200,0	-315,0	-320,0	-330,0
Andra avsättningar	-100,0	-35,0	-35,0	-35,0
Summa Avsättningar	-300,0	-350,0	-355,0	-365,0
SKULDER				
Långfristiga skulder	-1 350,0	-1 520,0	-1 600,0	-1 700,0
Kortfristiga skulder	-475,0	-400,0	-412,0	-427,0
Summa Skulder	-1 825,0	-1 920,0	-2 012,0	-2 127,0
SUMMA EGET KAP, AVSÄTTNING OCH SKULDER	-3 622,5	-3 770,0	-3 915,0	-4 100,0

Balansbudgetens uppgift är att beskriva kommunens finansiella ställning och visar på vilket sätt som kommunens tillgångar har införskaffats, genom eget kapital eller via justering av kommunens skulder.

Kommunens balansbudget för flerårsplanperioden visar på fortsatt hög investeringstakt under alla tre åren. De senaste årens höga resultat har byggt på det egna kapitalet, vilket även gjort att kommunens långsiktiga skulder inte ökat i den takt som tidigare beräknats i flerårsplan för år 2024–2026.

De långfristiga lånen ökar från år 2024 till följd av negativt prognostiserat resultat för år 2024, samtidigt som investeringsplanen för de kommande fem åren överstiger 1 300,0 miljoner kronor.

Bortsett från ökning av kommunens materiella anläggningstillgångar och långfristiga skulder är det bara mindre justeringar på poster inom balansbudgeten för flerårsplanperioden.

Finansieringsbudget för år 2025–2027

FINANSIERINGSBUDGET (mnkr)	KOMMUNEN			
	BUDGET (FP) 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	19,9	48,0	48,0	60,0
Justering för avskrivningar	170,0	170,0	175,0	175,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från den löpande verksamheten	189,9	218,0	223,0	235,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av anläggningstillgångar	-388,9	-248,4	-315,5	-362,1
Försäljning av anläggningstillgångar	5,0	5,0	5,0	5,0
Medel från investeringsverksamheten	-383,9	-243,4	-310,5	-357,1
FINANSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	160,0	70,0	70,0	170,0
Amortering lån	-10,0	-20,0	-20,0	-20,0
Medel från finansverksamheten	150,0	50,0	50,0	150,0
Årets kassaflöde	-44,1	18,6	-43,5	33,9
<i>Likvidamedel vid årets början</i>	<i>14,1</i>	<i>60,0</i>	<i>78,6</i>	<i>35,1</i>
<i>Likvida medel vis årets slut</i>	<i>-30,0</i>	<i>78,6</i>	<i>35,1</i>	<i>69,0</i>
Förändring likvida medel	-44,1	18,6	-43,5	33,9
KOMMUNENS LÅNESKULD PER 31 DECEMBER	1 350,0	1 350,0	1 400,0	1 550,0

Finansieringsbudgeten visar hur kommunen betalar för sina verksamheter och investeringar. I finansieringsbudgeten bedömer kommunen sina faktiska in- och utbetalningar under perioden, till skillnad från resultatbudgeten som visar kommunens beräknade intäkter och kostnader.

Som tidigare nämnts fortsätter Falköpings kommun relativt höga investeringstakt under hela flerårsplanperioden. Med lägre budgeterat resultat kommer behovet att uppta nya lån för att finansiera investeringarna öka. Fram till år 2027 beräknas kommunens låneskuld öka till 1 550,0 miljoner kronor.

I de budgeterade förvärven av anläggningstillgångar ingår att nybyggnationen av Platåskolan kommer påbörjas. Ifall byggnationen skulle bli ytterligare senarelagd eller om resultatet ökar utifrån den budgeterade nivån, kommer kommunens behov av att uppta nya lån minska för perioden år 2024–2026.

I finansieringsbudgeten syns även effekter utifrån styrdokumenterna kopplade till god ekonomisk hushållning samt för finansverksamheten att kommunens låneskuld ska amorteras löpande. Detta för att kommunens resultat över tid ska täcka investeringarna i kommunens anläggningar, men även för att kommunen inte ska skjuta över skulder och kostnader på kommande generationer. Falköpings kommun använder sig sedan något år av en amorteringstid på 35 år. Amorteringstiden ska även beakta investeringens avskrivningstid, den årliga förbrukningen och livslängd.

Driftsbudget för år 2025–2027

DRIFTSBUDGET (mnkr)	ÅR 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	ÅR 2027
	(FP) Budget	Budget	Plan	Plan
NÄMNDERNAS RAMAR				
Barn- och utbildningsnämnden	-911,5	-916,7	-925,8	-934,5
Byggnadsnämnden	-1,0	-1,1	-1,2	-1,3
Kommunstyrelsen	-334,0	-357,8	-365,1	-370,8
Kompetens- och arbetslivsnämnden	-133,5	-128,9	-133,5	-137,1
Kultur- och fritidsnämnden	-89,2	-92,7	-95,1	-97,0
Nämnden för Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-37,6	-42,2	-44,2	-46,0
Socialnämnden	-957,7	-950,9	-982,1	-1 006,1
Kommunrevisionen	-1,5	-1,6	-1,7	-1,8
Valnämnden	-1,3	-0,1	-1,4	-0,1
Överförmyndare	-5,0	-5,6	-5,7	-5,8
SUMMA NÄMNDERNAS RAMAR	-2 472,3	-2 497,6	-2 555,8	-2 600,5
INTERNA POSTER				
Kommunstyrelsens ej fördelade medel	-12,0	-11,3	-19,6	-27,7
- Oförutsedda driftskostnader	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
- Ej utförd internjustering till nämnd	-6,8	-6,1	-14,4	-19,7
- Strategiska utvecklingsmedel	-3,7	-3,7	-3,7	-6,5
EXTERNA POSTER				
Personalkostnader	-47,0	-55,9	-67,7	-74,2
- Pensionsutbet på ansvarsförbindelsen	-44,0	-45,0	-44,5	-45,2
- PO-pålägg avvikelse	0,0	0,0	0,0	0,0
- Förändring av semesterlöneskuld	2,0	2,0	2,0	2,0
- Personalkostnadsökning	-5,0	-12,9	-25,2	-31,0
Kommungemensamma poster	12,5	11,9	19,1	18,5
- Bidrag till statlig infrastruktur	-7,5	-7,5	0,0	0,0
- Övriga kommungemensamma poster	20,0	19,4	19,1	18,5
Exploateringsintäkter	10,0	10,8	10,8	12,0
ÖVRIGA VERKSAMHETER				
Taxefinansierad VA	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogas-verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
VERKSAMHETENS INTÄKTER OCH KOSTNADER	-2 508,8	-2 540,9	-2 612,0	-2 671,9
KAPITALKOSTNADER				
Återföring av kapitalkostnader	187,7	224,9	229,3	227,3
Avskrivning av kommunens tillgångar	-170,0	-174,0	-178,0	-182,0
Verksamhetens nettokostnad	-2 491,1	-2 490,0	-2 560,7	-2 626,6
FINANS				
Skatteintäkter	1 706,9	1 780,2	1 852,9	1 930,6
Generella statsbidrag	833,5	793,3	796,3	798,5
Finansnetto	-29,5	-35,5	-40,5	-42,5
- Finansiella intäkter	6,5	6,5	6,5	6,5
- Finansiella kostnader	-36,0	-42,0	-47,0	-49,0
BUDGETERAT RESULTAT	19,85	48,0	48,0	60,0

Metod för budgetering för år 2025-2027

I flerårsplanen för år 2025–2027 presenteras alla kostnader med ett minustecken innan beloppet och alla intäkter till kommunen är positiva belopp. I driftsbudgettabellen till vänster presenteras underlag till nämndernas budgetramar för kommande år. Exempelvis har kultur- och fritidsnämnden en driftsbudgetram för år 2025 på -92,6 miljoner kronor, detta betyder att nämndens nettoresultat för året inte får överstiga kostnader för 92,6 miljoner kronor. Då nämnden även har intäkter via taxor och avgifter kan den sammanlagda kostnadsmassan vara högre än underlaget till budgetram men nettokostnaden får inte överstiga budgetramen.

Det är även viktigt att alla nämnder arbetar med periodiserad bruttbudget för respektive underlag till budgetram. Detta för att förenkla den ekonomiska uppföljningen under löpande år. Det gäller speciellt driftsprojekt med extern finansiering via riktade statsbidrag.

Beräkning av nämndens driftsbudgetram

Alla nämnder har getts kompensation utifrån PKV-index för respektive år, detta innebär att alla nämnder ges kompensation för ökade verksamhetskostnader samt arbetskraftskostnader.

När det gäller kompensation för ökade arbetskraftskostnader är dessa beräknade och utfördelade till respektive nämnd förutom 0,5 procent som avsätts centralt till riktade arbetsgrupper utifrån respektive års löneöversyn. Alla nämnder ges dock i efterhand full kompensation utifrån genomförd löneöversyn för respektive år.

Enligt gällande styrdokument kopplat till drifts- och kapitalkostnader ska nämnderna ges full kompensation i möjligaste mån, för investeringsprojekt som avslutas och aktiveras under år 2024 har nämnden givits en budgetramkompensation utifrån en schablon om 8,0 procent för att täcka kapital- och driftskostnader. För de investeringsprojekt som beräknas avslutas och aktiveras under år 2025 har kapital- och driftskostnader istället fördelats till interna poster och fördelas ut till nämnd när tillgången tas i bruk.

I driftsbudget för år 2025–2027 har ingen generell uppräknings av nämndernas intäkter gjorts. Vid eventuella justeringar av nämndens intäkter, via exempelvis höjda avgifter, medför detta att under år 2025 och framåt möjlighet att öka nämndens verksamhetskostnader eftersom driftsbudgeten är beslutad utifrån nettobudgetering.

Politisk justering

Under respektive nämnd återfinns den politiska justering som gjorts avseende respektive nämnds budgetram för år 2025. I sin text för respektive nämnd har koalitionen i kommunstyrelsens tillfälliga budgetberedning beskrivit vad budgetmedlen är tänkta att finansiera för år 2025.

Justering av PO-pålägget för nämnderna

Då inflationen fallit tillbaka under år 2024 får detta till följd att PO-pålägget minskar till år 2025 med cirka 70,0 miljoner kronor. Då nämnderna tidigare år givits full kompensation utifrån verkligt PO-pålägg, för år 2024 var denna 47,18 procent, justeras nu nämndernas ramar ner till av SKR rekommenderat PO-pålägg om 41,4 procent. Denna justering är dock helt kostnadsneutral för nämnderna eftersom personalkostnaderna kommer minskas i samma omfattning som budgetramjusteringen. Justeringen finns specificerad under nämndernas budgetramar för år 2025–2027.

Nämndernas budgetramar för år 2025-2027

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens driftsram (mnkr)	FP 2024	Justering 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Volym- & verksamhetsföränd.			25,2	15,7	11,1
Driftskonsekvens invest./internhyra			0,0	0,0	0,0
Omställning			9,1	9,2	9,3
Politisk justering			-30,0	0,0	0,0
Påverkan budgetram		0,0	4,3	24,9	20,4
Generell justering löner, varor och tjänster		-19,1	-13,7	-34,0	-29,1
PO-pålägg justering			23,3		
Summa driftsram	-911,5	-930,6	-916,7	-925,8	-934,5

Barn- och utbildningsnämndens budgetram för år 2025 är justerad utifrån resursfördelningsmodellen med 24,2 miljoner kronor kopplat till dels lägre födelsetal men även utifrån minskad befolkning som påverkar antalet elever i grundskolan. En budgetväxling sker även mellan nämnden och kommunstyrelsen kopplat till centralisering av ekonomer.

De budgetmedel som i budgetförutsättningarna fördelats för att kompensera ökade driftskostnader när F-6 skolorna Gudhem och Vartofta är klara har flyttats och återfinns nu under centrala poster och fördelas istället ut när lokalerna tas i bruk.

Politisk justering

Nämnden har under fler år haft utmaningar med sin ekonomi, trots politiska tillskott. Därtill har det på kort tid skett en kraftig nedgång i såväl antal barn i verksamheterna som antal nyfödda. Sammantaget innebär detta betydande utmaningar för nämnden kring sin ekonomi. Den politiska justeringen för nämnden är därför en kompensation för de stora demografiförändringarna och för det långvariga budgetunderskottet, detta innebär en politisk justering om 30,0 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen

Nämndens driftsram (mnkr)	FP 2024	Justering 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Volym- & verksamhetsföränd.	0,0	0,5	-4,3	0,0	0,0
Driftskonsekvens invest./internhyra			-10,0	0,0	0,0
Omställning			3,3	3,6	3,7
Politisk justering			-3,5	0,0	0,0
Påverkan budgetram		0,5	-14,5	3,6	3,7
Generell justering löner, varor och tjänster		-11,1	-5,3	-10,9	-9,4
PO-pålägg justering			6,5		
Summa driftsram	-334,0	-344,5	-357,8	-365,1	-370,8

Kommunstyrelsens budgetram ökar till följd av budgetväxling kopplat till centralisering av ekonomerna och kommunikatörer i kommunen.

Vidare ges nämnden kompensation på 7,2 miljoner kronor för aktiverade investeringar på Fåraberget, stadskärnan och överlämningsbangården på Marjarp. Vidare sker det en justering av budgetramen kopplat till internhyra om 2,8 miljoner kronor för år 2025.

Politisk justering

Kommunstyrelsen får en politisk justering om 3,5 miljoner kronor som är tänkt att täcka följande delar:

- IT-säkerhet
- Utökning av potten för kommunstrategiska bidrag
- Samarbete med Hyresbostäder om förebyggande och främjande trygghetsarbete i Dotorpsområdet
- Platsvarumärke

Kompetens- och arbetslivsnämnden

Nämndens driftsram (mnr)	FP 2024	Justering 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Volym- & verksamhetsföränd.			1,5	0,0	0,0
Driftskonsekvens invest./internhyra			-0,8	0,0	0,0
Omställning			1,3	1,3	1,3
Politisk justering			3,5	0,0	0,0
Påverkan budgettram			5,5	1,3	1,3
Generell justering löner, varor och tjänster		-1,7	-2,9	-5,9	-4,9
PO-pålägg justering			3,7		
Summa driftsram	-133,5	-135,2	-128,9	-133,5	-137,1

En budgetväxling sker även mellan nämnden och kommunstyrelsen kopplat till centralisering av ekonomer och kommunikatörer.

Politisk justering

Nämnden lämnade i sitt budgetunderlag för år 2025-2027 ett förslag om att återföra 2,0 miljoner kronor till budgetberedningen. Därutöver ges en ytterligare politisk justering om ytterligare 1,5 miljon kronor där arbete främst kring fortsatt minskning av arbetslöshet och ekonomiskt bistånd samt översyn av vuxenutbildning förväntas täcka den politiska justeringen. Nämndens sammanlagda politiska justering uppgår till en minskad budgettram om 3,5 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens driftsram (mnr)	FP 2024	Justering 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Volym- & verksamhetsföränd.		-0,5	0,0	0,0	0,0
Driftskonsekvens invest./internhyra			0,0	0,0	0,0
Omställning			0,9	0,9	1,0
Politisk justering			0,0	0,0	0,0
Påverkan budgettram		-0,5	0,9	0,9	1,0
Generell justering löner, varor och tjänster		-4,2	-1,4	-3,3	-2,9
PO-pålägg justering			1,7		
Summa driftsram	-89,2	-93,9	-92,7	-95,1	-97,0

Utöver omställning om 1,0 procent sker inga förändringar på nämndens budgettram inför år 2025.

Politisk justering

Nämnden får ingen politisk justering i flerårsplan för år 2025–2027.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Nämndens driftsram (mnkr)	FP 2024	Justering 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Volym- & verksamhetsföränd.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Driftskonsekvens invest./internhyra	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,0
Omställning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Politisk justering	0,0	0,0	-1,6	0,0	0,0
Påverkan budgetram	0,0	0,0	-2,0	0,0	0,0
Generell justering löner, varor och tjänster	0,0	-2,8	-0,9	-2,0	-1,8
PO-pålägg justering			1,1		
Summa driftsram	-37,6	-40,4	-42,2	-44,2	-46,0

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) är ett samarbete mellan de fyra kommunerna Falköping, Tidaholm, Skara och Götene med Falköping som ansvarig kommun. Då nämnden är ett samarbete mellan de fyra kommunerna finns en överenskommelse att undanta SMS från den omställning som Falköpings kommun har på övriga nämnder.

Politisk justering

Nämnden får en politisk justering om 1,6 miljoner kronor som är tänkt att täcka Falköpings kommuns del av de ökade kostnaderna som de nya arbetstidsreglerna har medfört.

Socialnämnden

Nämndens driftsram (mnkr)	FP 2024	Justering 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Volym- & verksamhetsföränd.			4,0	0,0	0,0
Driftskonsekvens invest./internhyra			-6,7	0,0	0,0
Omställning			9,6	9,5	9,8
Politisk justering			3,5	0,0	0,0
Påverkan budgetram			10,4	9,5	9,8
Generell justering löner, varor och tjänster		-16,7	-15,2	-40,7	-33,8
PO-pålägg justering			28,3		
Summa driftsram	-957,7	-974,4	-950,9	-982,1	-1 006,1

Socialnämndens budgetram påverkas utifrån resurs-resursfördelningsmodellen kopplat till en lägre befolkning vilket minskar nämndens budgetram med 2,3 miljoner kronor.

Vidare ges nämnden en kompensation om 6,7 miljoner kronor kopplat till förändringen av internhyran.

Politisk justering

Nämnden får en politisk justering om minskad budgetram om 3,5 miljoner kronor. Främst handlar det om det fortsatta arbetet kring att minska de externa placeringarna inom IFO samt förändrade taxor och avgifter som förväntas täcka den politiska justeringen.

Konceptbild över Malta Johanna,
mer information om stadskärnans utveckling
hittar du på falkoping.se

Investeringsbudget för år 2025–2029

INVESTERINGSPLAN (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034
Barn- och utbildningsnämnden	-4,4	-4,4	-4,5	-4,6	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Kommunstyrelsen	-313,5	-224,7	-291,5	-347,8	-269,8	-138,8	-132,0	-139,0	-122,5	-122,5	-107,0
- Förvaltande investeringar	-54,3	-65,0	-66,1	-35,0	-35,0	-70,0	-70,0	-70,0	-70,0	-70,0	-70,0
- Större investeringsprojekt*	-216,3	-122,0	-187,0	-274,0	-200,0	-34,0	-27,0	-34,0	-17,5	-17,5	-2,0
- Taxefinansierade investeringar VA	-42,9	-37,7	-38,4	-38,8	-34,8	-34,8	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0
Kompetens- och arbetslivsnämnden	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Kultur- och fritidsnämnden	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-8,6	-12,6	-12,7	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Socialnämnden	-4,4	-4,4	-4,5	-4,6	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
SUMMA INVESTERINGAR	-333,2	-248,4	-315,5	-362,1	-284,3	-153,3	-146,5	-153,5	-137,0	-137,0	-121,5

*Specificerad investeringslista per projekt

Uppdrag kring översyn av skolorganisationen för F–9 i centralorten

Barn- och utbildningsnämnden beslutade i september att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en översyn av organisationen för F–9 inom centralorten. Uppdraget innefattar att ta fram olika alternativ för anpassning av organisationen och bedöma vilka byggnader som är lämpliga att fortsatt använda utifrån både kapacitet, ändamålsenlighet samt framtida investeringsbehov. Uppdraget ska redovisas till nämnden i december.

Utfallet av uppdraget kan komma att få en påverkan på skolorganisationsbeslutet som fattades år 2017. Därtill kan det även få en påverkan på den nuvarande investeringsbudgeten, vilket kommer att hanteras i budgetförutsättningarna för flerårsplan för år 2026–2028.

Investeringsplan för år 2025–2034

Ovan anges kommunens sammantagna planerade investeringar för år 2024–2034. Planen bygger på gällande flerårsplan samt budgetförutsättningarna för år 2025–2027. Kommunstyrelsens investeringsplan är till skillnad från övriga nämnder uppdelade på tre olika nivåer:

- Förvaltande investeringar
- Större investeringsprojekt
- Taxefinansierade investeringar VA

Förvaltande investeringar

Förvaltande investeringar avser främst, som ovan beskrivet, investeringar för att bibehålla värdet på kommunens tillgångar inom befintlig infrastruktur, parker, fastigheter samt maskiner. Inom förvaltande investeringar finns även medel öronmärkta för att täcka ändrade myndighetskrav för den verksamhet som bedrivs i kommunens fastigheter, exempelvis brandskydd. Det finns även en mindre investeringsspoth avsatt för verksamhetsförändring under löpande investeringsår. Hur medlen inom förvaltande investeringar ska fördelas under respektive år och område är upp till nämnd och förvaltning att besluta, kommunfullmäktige beslutar dock om den årliga storleken på investeringsramen.

Större investeringsprojekt

Större investeringsprojekt avser alla investeringsprojekt som överstiger 30,0 miljoner kronor eller investeringsprojekt som är av strategisk karaktär för kommunen. Dessa projekt sträcker sig vanligtvis under flera år, i budget och uppföljning är dock fokus på totala projektsumman för investeringen angiven tidsperiod är främst för att beräkna kommunens finansieringsbehov under respektive år.

Enligt gällande styrdokument ska alla större projektinvesteringar under 30,0 miljoner kronor godkännas av kommunstyrelsen innan byggnation kan påbörjas. För projekt över 30,0 miljoner kronor krävs att kommunfullmäktige godkänner starten av investeringsprojektet. Eventuella avvikelser innan byggnationen har påbörjats ska i möjligaste mån hanteras i budgetarbetet för kommande flerårsplan. Det måste

dock finnas en hållbar investeringsbudget kopplat till projektet innan byggnation kan påbörjas. Avvikelse efter påbörjad byggnation måste lyftas till kommunfullmäktige om avvikelsen överstiger 10,0 procent av investeringsbudgeten för projektet.

Taxefinansierade investeringar VA

Avser förvaltande och nyinvesteringar inom den taxefinansierade VA-verksamheten. Investeringarna finansieras av kommunen men löpande kapital- och driftskostnader belastar VA-kollektivet.

Taxefinansierade investeringar i VA-verksamheten för år 2025–2034

INVESTERINGSPLAN (mnr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034
STÖRRE INVESTERINGSPROJEKT											
Större investeringsproj.	-10,2	-8,7	-5,0	-4,0							
FÖRVALTANDE INVESTERINGAR											
Ledningsnät	-29,5	-27,3	-28,9	-33,1							
Övriga VA-anläggningar	-3,2	-5,4	-5,5	-5,6							
Investeringsram					-34,8	-34,8	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0
SUMMA INVESTERINGAR	-42,9	-37,7	-38,4	-38,8	-34,8	-34,8	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0

När det gäller de taxefinansierade investeringarna Vatten och avlopp (VA) för år 2024–2028 belastar drifts- och kapitalkostnader VA-kollektivet och inte skattekollektivet. Täckningen för denna kostnad tas ut i VA-taxan. Det är dock Falköpings kommun som lånar upp till investeringarna. Totalt har VA-kollektivet en låneskuld till Falköpings kommun på närmare 440,0 miljoner kronor samtidigt som anslutningsavgifter uppgår till 27,0 miljoner kronor

Kommunfullmäktige har sedan tidigare tagit ett inriktningsbeslut om en förnysetakt på 100 år kopplat till kommunens VA-ledningar och anläggningar. Investeringskostnaden för detta beräknas till dryga 30,0 miljoner kronor per år. Kostnaden för investeringen belastar VA-kollektivet och tas ut via VA-taxan.

I ovanstående tabell har projektsumman för reservvattenåtgärder utökats till 15,0 miljoner kronor över de kommande tre åren.

Större investeringsprojekt för år 2025-2034

STÖRRE INVESTERINGS- PROJEKT (mnkr)	Tot. projekt	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034
BARN- OCH UTBILDNING												
Platåskolan*	-466,5		-10,0	-90,0	-180,0	-130,0						
Gudhem & Vartofta skola, F-6	-76,0	-55,0	-21,0									
Nytt kök och ev. matsal, Vartofta**	-15,0			-15,0								
Skolgårdar (10-årig investeringsplan)	-20,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0			
VÅRD OCH OMSORG												
Hjelmarsrörsgatan 20, Daglig verksamhet	-22,0	-12,0	-10,0									
Renovering Stenstorp SÄBO (inkl. brandskydd)	-60,0			-30,0	-30,0							
Brandskydd, Katarinagården SÄBO	-20,0				-10,0	-10,0						
Brandskydd, ej spec	-20,0					-10,0	-10,0					
ÖVRIGA VERKSAMHETER												
Alternativ ledningsplats, SMS T22	-18,0	-15,0	-3,0									
Biogas, omställning till el-produktion	-13,0		-13,0									
Konstgräsplaner	-20,0		-2,0	-8,0			-10,0					
SAMHÄLLSPLANERING												
Stadskärnan, etapp 3 & 4	-3,4											
Bullervallar vid skjutbanan	-3,0		-3,0									
Klimatanpassningsåtgärder	-10,0		-5,0	-5,0								
ÅVC, (Floby, Stenstorp och Falevi)	-60,0	-10,0	-15,0	-35,0								
Trafiklösningar, Wetterlinsgatan	-15,0								-15,0			
MARK OCH EXPLOATERING												
Gradskivan	-6,0		-6,0									
Domkraften, Floby	-6,0					-6,0						
Fåraberget genomfartsgata, Fårabergsgatan	-20,0						-10,0	-10,0				
Fåraberget, etapp 3	-28,0							-13,0	-15,0			
Stenstorp 38:1	-31,0									-15,5	-15,5	
Oförutsett mark och exploa- tering		-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Mark- och fastighetsförvärv												
MARJARP OCH SKARABORGS LOGISTIC CENTER												
Tillkommande spåranslutning***	-40,0	-10,0	-30,0									
Spåranslutning signalsystem (Trafikverket, medfinansiering)	-30,0				-20,0	-10,0						
Marjarp, etapp 3	-60,0				-30,0	-30,0						
SUMMA FLERÅRIGA PROJEKT	-1062,9	-106,0	-122,0	-187,0	-274,0	-200,0	-34,0	-27,0	-34,0	-17,5	-17,5	-2,0

Platåskolan*

I investeringsprojektet Platåskolan ingår förutom själva fastigheten och inventarier även de investeringar som rör själva infrastrukturen kring skolan så som anknötning med gång-/cykelväg och bushållsplatser.

Den beräkning som ligger till grund för beloppet 466,5 miljoner kronor gjordes under år 2022, vilken behöver uppdateras dels ekonomiskt, men även omfattning på de olika investeringsprojekten innan fullmäktige kan besluta att byggnationen av Platåskolan kan påbörjas.

Nytt kök och eventuell matsal, Vartofta**

Köket i Vartofta, som idag tillhandahåller kost till Vartoftaskola F–6 och äldreboendet Elvagården, är i behov av renovering. Köket finns idag i anslutning till Elvagården, men framtida placering köket kan påverkas av den äldreomsorgsutredning som pågår, om köket istället skulle flyttas till Vartoftaskola F–6 behöver även en matsal byggas till. Projektsumman om 15,0 miljoner kronor för detta projekt är därför preliminär och kan behöva justeras beroende på vart det nya köket placeras.

Tillkommande spåranslutning***

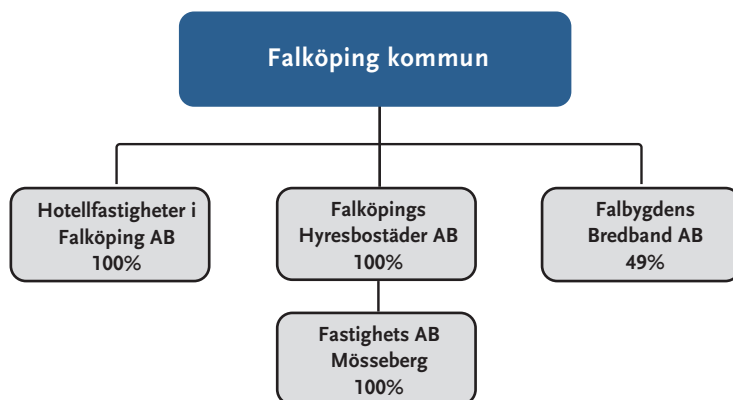
Tillkommande spåranslutning på Skaraborg Logistic Center kommer genomföras med en medfinansiering från en privat aktör. Kommunens andel i projektet uppgår till 20,0 miljoner kronor, samma investeringsbelopp som i förra flerårsplanen, resterande del av investeringsbeloppet finansieras via medfinansiering. Då projektet totalt omfattar 40,0 miljoner kronor och det är detta belopp som kapitalkostnader beräknas ifrån, är kommunens del i investeringsprojektet 20,0 miljoner kronor.

Spåranslutning signalsystem (Trafikverket, medfinansiering)

Kommunens överlämningsbangård behöver kompletteras med signalsystem för att kunna kopplas direkt till stambanan. Projektet beräknas uppgå till 30,0 miljoner kronor. Detta signalsystem kommer troligtvis både ägas och drivas av Trafikverket, men finansieras via kommunal medfinansiering till statlig infrastruktur. Kostnaden via kommunal medfinansiering till statlig infrastruktur görs genom avsättning i driftsredovisningen.

Projektet spåranslutning signalsystem återfinns i större investeringsprojekt till ett medfinansieringsavtal med Trafikverket är tecknat och ingår inte i driftsbudgeten för år 2025–2027.

Kommunkoncernen

Falköpings Hyresbostäder AB

Resultatbudget (mnkr)	Prognos 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	178,6	186,2	194,0	201,7
Verksamhetens Intäkter	178,6	186,2	194,0	201,7
Personalkostnader	-29,7	-30,5	-31,9	-32,9
Övriga verksamhetskostnader	-97,8	-98,1	-100,3	-102,3
Avskrivningar	-38,7	-37,4	-39,1	-41,1
Verksamhetens kostnader	-166,2	-166,0	-171,4	-176,3
Resultat	12,4	20,2	22,6	25,4
Finansiella poster	-16,2	-19,2	-19,9	-21,1
Resultat	-3,8	1,1	2,7	4,3

Falköpings Hyresbostäder AB ägs till 100,0 procent av Falköpings kommun. Bolaget har ett dotterbolag, Fastighets AB Mösseberg, som förvaltar industrifastigheter. Under år 2020 har Ägardirektiv och Bolagsordningen reviderats för Falköpings Hyresbostäder. Falköpings Hyresbostäder har omkring 2 000 lägenheter i olika storlekar belägna, inte bara i tätorten, utan också i flera av våra samhällen i kommunen. Bolaget är medlemmar i Sveriges Allmännyttan som arbetar aktivt med frågor kring miljö, framtid och utveckling. Bolaget har idag drygt 30 anställda och lägger stor vikt vid att ha en god service som utgår från våra olika områden samt från vårt centralt belägna kontor. Under augusti beslutade styrelsen om en ny affärsplan för åren 2024–2028. Bolagets mål vad gäller att tillföra nya bostäder är inte siffersett utan angivet som att marknadsandelen ska behållas och det är det tillkommande behovet av bostäder som styr. Affärsplanen innehåller också mål vad gäller kundnöjdhet,

hållbarhet, ekonomi och personal. Målen vad gäller miljömässig hållbarhet är också en del i uppropet "Klimatinitiativet" där bolaget satt mål att minska energianvändningen och bli fossilfria. Exempel på större projekt som kopplas till energisparåtgärder är installation av solceller och byte av fönster till mer energismarta. Vi jobbar även mycket med information och åtgärder för att hjälpa våra hyresgäster att agera mer klimatsmart.

Investeringsplan för Falköpings hyresbostäder AB

Investeringsbudget (mnkr)	Prognos 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Underhåll/komponenter	65,5	64,0	78,5	78,0
Nyproduktion	2,0	0,0	0,0	0,0
Maskiner	0,5	1,0	1,0	1,0
Investeringsplan	68,0	65,0	79,5	79,0

Investeringsmässigt görs satsningar på komponentutbyten och underhåll. Under år 2024 pågår ett stamreoveringsprojekt i kvarteret Gumsen där 78 bostäder under år 2024 och halva år 2025 löpande kommer att få nya stammar, kök, badrum, fönster och ventilation. I samband därmed införs individuell mätning av vatten, dvs hyresgästen debiteras utifrån förbrukningen. Under affärsplaneperioden fram till och med år 2028 planeras för ytterligare större renoveringar, totalt berörs ytterligare 148 bostäder av planerad renovering.

Falköpings Hyresbostäder anställde, tillsammans med Falköpings kommun, under våren 2022 en områdesutvecklare med inriktning social hållbarhet som ska samordna olika sociala insatser i bostadsområdena. Under år 2024 har Hyresbostäder AB fortsatt att jobba målinriktat med att förbättra förebyggande arbete och i ett tidigt stadiet kunna hantera störningar och betalningsproblem som för våra hyresgäster kan leda till svåra situationer. Bolaget har även kunnat arbeta med mjuka delar genom hyresgästträffar ute på våra områden och i detta har hela personalen varit involverad.

Förväntad utveckling

Falköpings kommun har haft en negativ befolkningsutveckling senaste tiden, efterfrågan på bostäder har minskat och vakansgraden har ökat. Bolaget jobbar med planering för fortsatt nyproduktion om efterfrågan vänder och finansieringsmöjligheterna utökas, till exempel i kvarteret Snickaren 3 där detaljplan nu färdigställts och i Floby samt Åsarp där detaljplaner är beställda.

Falköpings Hyresbostäder AB är med i Klimatinitiativet och har satt mål att minska energianvändningen med 25 procent (har höjts i nya affärsplanen, tidigare 20 procent) från år 2015 till år 2030, samt att vara fossilfria senast år 2030. Förutom den klimatvinst som uppstår har förändringar i taxor för el, vatten, värme och sophämtning en stor inverkan på resultatet och minskningen av förbrukningarna är en förutsättning för bolagets överlevnad på kort och lång sikt, särskilt när taxorna höjs betydligt mer än den generella prisutvecklingen och hyrorna inte kan höjas i motsvarande grad.

Bolaget står inför fortsatt stora utmaningar framöver då prisökningarna inom fastighetssektorn varit dramatiska samtidigt som vakanserna ökat. Prisökningarna för hushållen de senaste åren har också inneburit svagare betalningsförmåga hos våra hyresgäster.

Behovet av olika sociala insatser på bostadsområdena har ökat, vilket är den allra främsta utmaningen framöver.

Fastighets AB Mösseberg

Fastighets AB Mösseberg är ett helägt dotterbolag till Falköpings Hyresbostäder AB som i sin tur ägs av Falköpings Kommun. Bolaget äger och förvaltar fastigheter i Falköping och Floby med cirka 19 000 kvadratmeter lokalyta. Bolaget uppför med start under våren 2024 en industrilokal på ca 12 000 kvm på fastigheten Domkraften 7 i Floby och har tecknat ett femtonårigt hyresavtal för den uppförda ytan. Bolaget har ytterligare projekt på gång med anledning av att företaget i Falköping avser att expandera, eventuella beslut om ytterligare investeringar kommer att tas under slutet av år 2024.

Falbygdens Bredband AB

Falköpings kommun äger 49,0 procent av Falbygdens Bredband AB, och resterande del ägs av Local Connect i Falköping AB. Bolaget äger och förvaltar det ortssammansbindande fibernätet i Falköpings kommun.

Hotellfastigheter i Falköping AB

I bolaget återfinns en hotellfastighet kopplad till Medborgarhuset i Falköpings tätort. Fastigheten är utlyrd till Stiftelsen Bräcke diakoni som bedriver hotell- och restaurangverksamhet i fastigheten. Hyresbostäder i Falköping AB förvaltar bolaget för Falköpings kommun.

RESULTATBUDGET FÖR KONCERN (mnkr)	KOMMUNKONCERN*			KOMMUNEN		
	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027
Verksamhetens intäkter	909,2	920,6	938,0	722,9	726,6	730,3
Verksamhetens kostnader	-3 167,5	-3 241,6	-3 316,1	-3 038,9	-3 109,3	-3 168,8
Avskrivningar	-211,4	-217,1	-223,1	-174,0	-178,0	-182,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 469,8	-2 538,1	-2 601,2	-2 490,0	-2 560,7	-2 620,5
Skatteintäkter	1 780,2	1 852,9	1 930,6	1 780,2	1 852,9	1 930,6
Generella statsbidrag och utjämning	793,3	796,3	798,5	793,3	796,3	798,5
Verksamhetens resultat	103,7	111,1	127,9	83,5	88,5	108,5
Finansiella intäkter	6,8	6,8	6,8	6,5	6,5	6,5
Finansiella kostnader	-61,4	-67,2	-70,3	-42,0	-47,0	-55,0
Resultat efter finansiella poster	49,1	50,7	64,3	48,0	48,0	60,0
Extraordinära poster	-	-	-	-	-	-
BUDGETERAT RESULTAT	49,1	50,7	64,3	48,0	48,0	60,0

*Kommunkoncern innefattar Falköpings hyresbostäder AB och Falköping kommun

Finansiella mål för koncernen

Falköpings Hyresbostäder AB, med dotterbolag Fastighets AB Mösseberg, är de bolag i kommunkoncernen som har betydande ekonomisk omsättning och balansomslutning. Dessa bolags ekonomiska utveckling har betydelse för hela kommunkoncernens ekonomiska utveckling. I ägardirektiven, avsnitt 3, finns angivet de finansiella målen för bolaget. Avkastningskravet, "direktavkastning", har reviderats och är justerat från 4,0 procent till följande: Direktavkastningen på bolagets fastigheter ska över tid vara lägst genomsnittlig direktavkastning enligt Sveriges Allmännyttas statistik för riket för jämförbara bolag året före räkenskapsåret. I ägardirektiven finns angivet maximal nivå för belåningsgrad, 60,0 procent.

Borgensavgifter

Kommunfullmäktige beslutar årligen om borgensavgiften för de kommunala bolagen. För år 2025 blir borgensavgiften oförändrad och uppgår till 0,25 procent för samtliga bolag i koncernen.

Lån och borgen för koncernbolagen

I flerårsplanen 2024–2026 har maximal lånenivå satts för år 2024 på bolagskoncernen (Hyresbostäder och Mösseberg) och Hotellfastigheter AB till 900,0 miljoner kronor. Denna nivå kvarstår för år 2025, men justeras så att uppdelningen görs enligt nedan. Enligt ägardirektiven ska borgensnivå och borgensavgift beslutas årligen av kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet. Falköpings Hyresbostäder, dotterbolaget Fastighets AB Mösseberg och Hotellfastigheter AB har en sammanlagd borgensnivå för år 2025 på 900,0 miljoner kronor. Uppdelningen blir 715,0 miljoner kronor för Falköpings Hyresbostäder AB, 180,0 miljoner kronor för Fastighets AB Mösseberg och 5,0 miljoner kronor för Hotellfastigheter AB.

Låneram/Borgen (mnkr)	Aktuell låneskuld*	Låneram/Borgen		
	2024	2023	2024	2025
Hyresbostäder AB	673,0	850,0	690,0	715,0
Fastighets AB Mösseberg	70,0	38,0	200,0	180,0
Hotellfastigheter AB	4,4	12,0	10,0	5,0
Summa	747,4	900,0	900,0	900,0

*Aktuell låneskuld per 2024-09-27

Budgetberedningens uppdrag i flerårsplan för år 2025-2027

Nedanstående uppdrag har budgetberedningen enats om att föreslå kommunfullmäktige att ge nämnderna.

1. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram och redovisa en kommunövergripande lägesbild kring arbetet med civil beredskap. I detta ska det även redovisas strukturer för och förslag på stärkt samverkan med externa aktörer så som myndigheter, näringsliv och civilförsvarsorganisationer samt hur kommuninvånarnas delaktighet och informationstillgång kan stärkas. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 1 2025.

2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för att utveckla Falköpings kommuns brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete. Syftet är att utveckla arbetet med att öka den upplevda tryggheten och att de brottsförebyggande aktörernas arbete förstärks. Uppdraget innebär bland annat att tydligare samordna och koordinera befintliga insatser samt identifiera delar och insatser som ytterligare kan utvecklas. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 2 2025.

3. Kommunfullmäktige ger överförmyndaren och kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheterna kring inrättande av en funktion för god man/förvaltare i egen regi i Falköpings kommun. Syftet är att få en ökad tillgänglighet till god man/förvaltare samt att funktionen kan agera stöd till de kommunens gode män. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 2 2025.

4. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en lokaleffektiviseringsplan. Syftet är att kommunens totala lokalutnyttjande ska renodlas, effektiviseras samt att nyttjandegraden ska öka. Uppdraget handlar dels om att se över befintligt fastighetsbestånd och externa förhyrningar, dels identifiera möjliga lokaleffektiviseringar samt ta fram relevanta nyckeltal som möjliggör för uppföljning. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under kvartal 3 2025.

5. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en befolkningsflödesanalys. Syftet är att öka kännedomen om drivkrafterna bakom in- och utflyttning samt hur kommunens attraktionskraft kan öka. Uppdraget handlar om att göra en analys av de senaste årens befolkningsförändringar och ta fram en modell för systematiskt uppföljningsarbete av befolkningsflödet. Genom detta skapas underlag för stärkt kunskap kring hur attraktionskraften kan öka och vilka riktade insatser som möjliggör för en ökad inflyttning av fler invånare som genererar mer skatteintäkter till välfärden. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen i samband med delårsrapporterna fr.o.m. Delårsrapport 2 för 2025.

6. Kommunfullmäktige ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att i samband med revidering av styrdokument för föreningsbidrag införa en skrivning som säkerställer att Falköpings kommun följer Folkbildningsrådets linje om att bidrag inte ska ges till organisationer eller föreningar som inte ställer upp på grundläggande värden så som demokrati och jämställdhet mellan könen. Det är av principiell vikt att offentliga medel används på ett sätt som garanterar dessa värden. Uppdraget redovisas i samband med att de reviderade styrdokumenten beslutas under 2025.

